

Uchwała Nr XXXI/184/2006
Rady Gminy Morzeszczyn
z dnia 15 lutego 2006 roku

w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 roku Nr 142, poz. 1591, zm. z 2002r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005r. Nr 172, poz. 1441 i Nr 175, poz. 1457) oraz art. 17 ust.1 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 64, poz. 593, zm.: z 2004 r. Nr 99, poz. 1001, Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 64, poz. 565, Nr 94, poz. 788, Nr 164, poz. 1366, Nr 175, poz. 1462, Nr 179, poz. 1487, Nr 180, poz. 1493)

Rada Gminy Morzeszczyn uchwala, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn, stanowiącą załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Morzeszczyn.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący
Rady Gminy
Jan Olech

U Z A S A D N I E N I E

Podjęcie uchwały w sprawie przyjęcia Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn, w której zawarty został raport o stanie pomocy społecznej w Gminie Morzeszczyn, przeprowadzono analizę SWOT, określono misję, cele i kierunki działania wraz z programami operacyjnymi polityki Społecznej Gminy jest niezbędnym dokumentem w procesie ubiegania się o środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn jest również dokumentem wymaganym przez art. 17 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn.zm.)

Powyższy dokument powstał we współpracy z właściwymi terytorialnie gminami powiatu tczewskiego.

Podjęcie uchwały jest uzasadnione.

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W GMINIE MORZESZCZYN

Grudzień, 2005r.

Zleceniodawca:

Urząd				Gminy
ul.	22		Lipca	4
83-132				Morzeszczyn
tel.	(058)	536-27-19,	536-27-24,	536-27-93
fax.		(058)		536-27-92
e-mail:				urząd@morzeszczyn.pl
http://www.morzeszczyn.pl				

Autor:

Business Mobility International Spółka z o.o.
al. 3-go Maja 11
76-200 Słupsk
tel. (0 59) 8 456 301-302
fax.(0 59) 8 456 303
e-mail: office@bm-intl.2com.pl

Biuro regionalne:

Business Mobility International Spółka z o.o.
ul. Drewsa 4E
61 – 606 Poznań
tel/fax (061) 825 78 60
e-mail: office@bm-intl.2com.pl
<http://www.bm-intl.2com.pl>

Siedziba w Brukseli:

Business Mobility International NV-SA
Rue Wiertz 50/28
1050 Brussels, Belgium
tel. [32-2] 644 36 89
fax [32-2] 648 07 80
www.bm-intl.com

SPIS TREŚCI

1.0. WSTĘP.....	4
2.0. METODOLOGIA.....	6
3.0. OSOBY UCZESTNICZĄCE W OPRACOWANIU	8
4.0. RAPORT O STANIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE MORZESZCZYN.....	9
4.1. Syntetyczna charakterystyka stanu pomocy społecznej w gminie	9
4.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązane z otoczeniem.....	9
4.2. Gmina w statystyce.....	11
4.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo.....	13
4.4. Ochrona zdrowia.....	14
4.5. Bezrobocie.....	15
4.6. Bezpieczeństwo publiczne.....	16
4.7. Opieka społeczna.....	16
4.8. Baza społeczna.....	17
5.0. DANE STATYSTYCZNE - STRUKTURA RODZAJOWA I ILOŚCIOWA ŚWIADCZEŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ.....	19
5.1. STATYSTYKA WYBRANYCH ELEMENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE MORZESZCZYN W UJĘCIU GRAFICZNYM.....	23
6.0. FUNKCJONOWANIE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ.....	32
7.0. ANALIZA PORÓWNAWCZA.....	35
8.0. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE.....	55
8.1. Uwarunkowania zewnętrzne w Europie.....	55
8.2. Uwarunkowania zewnętrzne krajowe.....	55
8.3. Uwarunkowania zewnętrzne regionalne.....	60
8.4 Uwarunkowania lokalne.....	63
9.0. ANALIZA SWOT.....	68
10.0. MISJA.....	72
11.0. DIAGNOZA STANU.....	74
12.0. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA.....	77
eDUKACJA.....	78
FINANSE.....	79
INFRASTRUKTURA.....	80
PROBLEMY SPOŁECZNE.....	81
SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA.....	81
13.0. WYBRANY WARIANT ROZWOJU POLITYKI SPOŁECZNEJ	82
13.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU.....	82
13.2. Priorytety – cele strategiczne pierwszorzędne i drugorzędne oraz kierunki działania ..	85
14.0. PROGRAMY OPERACYJNE POLITYKI SPOŁECZNEJ.....	89
14.1. WSTĘP.....	89
PRIORYTET 1 – DZIECI I MŁODZIEŻ.....	89
PRIORYTET 2 – SENIORZY.....	91
Realizator.....	91
PRIORYTET 3 – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ.....	93
PRIORYTET 4 – UBÓSTWO.....	96
PRIORYTET 5 – BEZDOMNOŚĆ.....	97
PRIORYTET 6 - BEZRADNOŚĆ	97
PRIORYTET 7 – UZALEŻNIENIA - NARKOMANIA.....	98
PRIORYTET 8 – ALKOHOLIZM.....	98
15.0. WDRAŻANIE STRATEGII.....	100
16.0. MONITOROWANIE STRATEGII	101

1.0. WSTĘP

Polityka społeczna Gminy Morzeszczyn, której bazą jest społeczność zamieszkała na terenie gminy określona została dokumentem pod nazwą „Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Morzeszczyn”.

Społeczność to skupisko ludzi i instytucji, w obrębie, którego jednostki i grupy mają możliwość wykonania pełnego obrotu koła życiowych działań, zrealizowania zróżnicowanych form indywidualnej aktywności życiowej, tj. nauka, praca, rozrywka i wypoczynek, kontakty społeczne, zainteresowania itp.

Istotą funkcjonowania społeczności jest jej zdolność stawiania i realizowania celów oraz potrzeb w taki sposób, by zapewnić przeżycie i samorealizację jej członków.

Aby jakaś społeczność była funkcjonalną z punktu widzenia oczekiwań jej członków musi posiadać:

- pewne formy organizacyjne na użytek zróżnicowanych funkcji oraz
- sieć wyspecjalizowanych instytucji umożliwiających wyjście naprzeciw potrzebom swych członków.

Każda społeczność wypracowuje także właściwe dla siebie systemy wsparcia uruchamiane w wypadku pojawienia się problemów społecznych lub wówczas, gdy jednostka lub grupa znajduje się w trudnej sytuacji życiowej, której przewyciężenie wykracza poza ich własne środki, możliwości i uprawnienia. W sferze działań socjalnych celem głównym jest zatem dbałość o to, by jednostki i rodziny (zwłaszcza żyjące w trudnych warunkach) miały dostęp do systemu wsparcia społecznego i zasobów społecznych umożliwiających osiągnięcie potencjału koniecznego do samodzielnego funkcjonowania.

Zasoby społeczne mogą być zarówno bardzo namacalnymi w swej istocie – pieniądze, mieszkanie, żywność, opieka domowa i instytucjonalna, transport, odzież, jak również walorami niematerialnymi, takimi jak wiedza, odwaga, pomysłowość, inicjatywa, zachęta, humanizm, miłość itp. Na zasoby składają się, zatem zarówno konkretne jednostki z ich osobowościami i materialnymi walorami oraz ich najbliższe społeczne otoczenie (rodzina, przyjaciele, znajomi, sąsiedzi), jak też formalne i nieformalne grupy, organizacje, stowarzyszenia, instytucje a także to, co dała ludziom natura (przyroda, kopaliny).

Pod pojęciem bezpieczeństwa socjalnego jednostki lub grupy rozumie się na ogół możliwość i gwarancje zaspokojenia podstawowych potrzeb bytowych.

Inaczej mówiąc społeczność dąży do zbudowania w miarę spójnego i skutecznego systemu instytucjonalnej ochrony bezpieczeństwa swych obywateli, by dać im możliwość i gwarancję zaspokojenia różnorodnych potrzeb, dążeń, aspiracji i oczekiwań pojedynczych ludzi i grup.

To zaś, co zostanie uznane za potrzeby podstawowe jednostek i grup oraz kryteria ich hierarchizacji jest zawsze wpisane w tło historyczne, kulturowe, ustrojowe i warunki ekonomiczne konkretnego społeczeństwa, konkretnej zbiorowości.

Podstawą polityki społecznej w gminie jest strategia, która określa, misję, cele i kierunki działania oraz Programy Operacyjne. Dokument ten poddany ocenie radnych gminy oraz środowisk związanych bezpośrednio z polityką społeczną, a następnie przyjęty przez Zarząd i Radę Gminy Morzeszczyn określa opcje rozwoju w poszczególnych obszarach i wariant rozwoju.

W dalszej części opracowania przedstawiono wyniki będące kompilacją debat strategicznych i autorskiego uporządkowania wyników prac uczestników sesji strategicznych, które odbyły się w Tczewie w dniach 28 sierpnia 2005 roku oraz 6 września 2005 roku.

Dodatkowym elementem mającym wpływ na ostateczny kształt dokumentu jest zamieszczony Raport o Stanie Pomocy Społecznej opracowany przy merytorycznym udziale pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Dokument ten zawiera podstawowe informacje o polityce społecznej w gminie Morzeszczyn , uwzględniając stan jednostek polityki społecznej o charakterze lokalnym.

W tworzenie strategii rozwoju polityki społecznej zostały włączone osoby będące reprezentantami środowisk społecznych i samorządowych, zajmujących się, na co dzień problematyką polityki społecznej.

2.0. METODOLOGIA

Strategię rozwiązywania problemów społecznych opracowano przyjmując za podstawę wynik debat strategicznych organizowanych Metodą Aktywnego Planowania Strategicznego.

Spotkanie odbyło się w Bibliotece Publicznej w Tczewie a jego celem było zidentyfikowanie celów i kierunków działania w poszczególnych przyjętych teoretycznie obszarach polityki społecznej.

Uczestnicy debaty pracowali w pięciu grupach, każda z nich podporządkowana była jednemu z obszarów:

- **EDUKACJA,**
- **FINANSE,**
- **INFRASTRUKTURA,**
- **PROBLEMY SPOŁECZNE,**
- **SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA.**

Na podstawie wcześniej opracowanej analizy SWOT:

- **silne strony (wewnętrzne) polityki społecznej w gminie Morzeszczyn,**
- **słabe strony (wewnętrzne),**
- **szanse (zewnętrzne),**
- **zagrożenia (zewnętrzne) odpowiedziano na pytanie:**

„Co należy zrobić, albo jakie podjąć działania lub spowodować efekty tych działań, żeby zlikwidować słabe strony i zniwelować zagrożenia?”

Na podstawie tak postawionego pytania grupy przygotowały po osiem celów opierając się na wcześniej wybranych w wyniku dyskusji słabych stronach i zagrożeniach.

Podobnie pracowano przy budowaniu celów określonych na podstawie mocnych stron i szans, z tym, że liczbę celów ograniczono do czterech w każdej grupie.

Kolejnym krokiem procesu konsultacji społecznej była hierarchizacja celów w poszczególnych obszarach polityki społecznej.

Przyjęto, że w każdym obszarze winny zostać wyróżnione trzy **priorytety**, bez których dany obszar nie może się rozwijać, trzy **cele pierwszorzędne**, które przyspieszają rozwój danego obszaru oraz trzy **cele drugorzędne** – ważne dla rozwoju danego obszaru, ale z bliżej nieokreślonym w dekadzie czasem i tempem ich realizacji.

W ten sposób wynikiem konsultacji było wypracowanie kilkudziesięciu celów w pięciu obszarach polityki społecznej.

Dla ustalenia priorytetów polityki społecznej w gminie Morzeszczyn wybrano czternaście celów strategicznych.

Wybrane cele zhierarchizowano w sposób określony w rozdziale „Wariant rozwoju”.

Zhierarchizowane cele, w poszczególnych obszarach polityki społecznej oraz wybranym wariantcie rozwoju, stały się podstawą opracowania Programów Operacyjnych, w których poszczególne działania zostały nazwane na podstawie kierunków działań określonych i przypisanych konkretnym priorytetom i celom pierwszorzędym.

W Programach Operacyjnych Rozwiązywania Problemów Społecznych posłużono się głównymi priorytetami wynikającymi z wybranego wariantu prowadzenia polityki społecznej w gminie Morzeszczyn oraz w oparciu o konsultacje społeczne. Priorytety te nazwano w następujący sposób:

- **PRIORYTET 1 – DZIECI I MŁODZIEŻ,**
- **PRIORYTET 2 – SENIORZY,**
- **PRIORYTET 3 – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ,**
- **PRIORYTET 4 – UBÓSTWO,**
- **PRIORYTET 5 – BEZDOMNOŚĆ,**
- **PRIORYTET 6 - BEZRADNOŚĆ**
- **PRIORYTET 7 – UZALEŻNIENIA – NARKOMANIA,**
- **PRIORYTET 8 - ALKOHOLIZM.**

W opisie Programów Operacyjnych (rozdział 13.0.) omówiono szczegółowo zasady przyporządkowania poszczególnych działań obszarom problematyki społecznej w gminie Morzeszczyn . Działania te zostały jednocześnie przypisane poszczególnym realizatorom polityki społecznej w gminie.

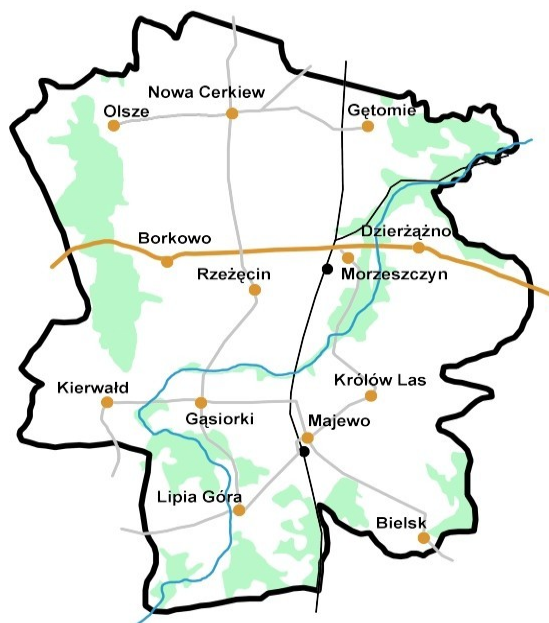
3.0. OSOBY UCZESTNICZĄCE W OPRACOWANIU

1. Gogońkiewicz Bożena - Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morzeszczynie.
2. Pauch Anna – Pracownik Socjalny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morzeszczynie.

4.0. RAPORT O STANIE POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE MORZESZCZYN

4.1. Syntetyczna charakterystyka stanu pomocy społecznej w gminie .

4.1.1. Położenie, dane ogólne, powiązane z otoczeniem.

Gmina Morzeszczyn położona jest w południowej części województwa pomorskiego ok. 76 km od stolicy regionu - Gdańska ok. 42 km od stolicy powiatu - Tczewa. Teren gminy graniczy administracyjne z następującymi gminami: od zachodu z gminą Bobowo i Skórcz, od północy z gmina Pelplin, od wschodu z gminą Gniew, a od południa z gminą Smętowo Graniczne.

Z zasobów kultury należy wymienić trzy zabytkowe świątynie wyznania rzymsko - katolickiego z przyległymi do nich cmentarzami w Dzierżążnie, Królów Lesie i Nowej Cerkwi, obiekty parkowo - dworskie w Bielsku i Lipiej Górze oraz pomniki przyrody w postaci drzew i głazów narzutowych.

Powierzchnia gminy wynosi **91,24 km²**, z czego ponad 72% stanowią użytki rolne, 18% grunt leśne, 10% grunty zabudowane, nieużytki, wody płynące, małe jeziora. Geograficznie gmina położona jest w obrębie Pojezierza Starogardzkiego w zasięgu zlewni rzeki Wierzycy i jej dopływu rzeki Janki. Północno - wschodnia część położona jest w obrębie "Gniewskiego Obszaru Chronionego Krajobrazu". Gmina posiada korzystne położenie w stosunku do głównych szlaków komunikacyjnych województwa. Podstawowe powiązania realizowane są przez drogę wojewódzką nr 234 łączącą na kierunku wschodnim m. Gniew z drogą krajową nr 1 oraz na kierunku zachodnim m. Skórcz z drogą krajową nr 222. W układzie lokalnym istnieją również dogodnie powiązania drogowe z gminami ościennymi tj. gminą Pelplin, Bobowo. Gmina posiada również dobre warunki obsługi transportem kolejowym. Przez teren gminy osiowo przebiega magistralna linia kolejowa Śląsk - Gdańsk Porty z przystankami osobowymi obsługującymi obszar gminy w miejscowościach Majewo, Morzeszczyn i Kulice. W skład Gmina Morzeszczyn wchodzi następujące sołectwa: Borkowo, Dzierżążno, Gąsiorki, Gętomie, Kierwałd, Królów Las , Las, Lipia Góra, Majewo, Morzeszczyn, Nowa Cerkiew, Rzeżęcín.

Tabela 1 Wielkość i struktura gruntów
Gmina obejmuje obszar **9,12 tys. ha**, tym:

NAZWA GRUNTU	w tys ha	%
- użytki rolne ogółem w tym:	6,62	72,59
- grunty orne	5,82	87,92
- sady	0,01	0,15
- łąki	0,48	7,25
- pastwiska	0,31	4,68
- lasy i grunty leśne	1,55	17,00
- pozostałe grunty i nieużytki	0,95	10,41
RAZEM:	9,12	100

4.2. *Gmina w statystyce.*

Tabela 2 Przekrój statystyczny gminy (wg stanu na koniec 2004r.):¹

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Stan ludności ogółem, w tym:	3 877
mężczyźni	1 951
kobiety	1 926
Ludność w wieku przedprodukcyjnym ogółem, w tym:	1 152
mężczyźni	582
kobiety	570
Ludność w wieku produkcyjnym ogółem, w tym:	2 349
mężczyźni	1 250
kobiety	1 099
Ludność w wieku poprodukcyjnym ogółem, w tym:	376
mężczyźni	119
kobiety	257
Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym	65
Małżeństwa zawarte w 2004 roku ogółem, w tym:	26
cywilne	6
wyznaniowe	20
Urodzenia żywe w 2004 roku	55
Zgony ogółem w 2004 roku, w tym:	20
niemowląt	0
Przyrost naturalny	35

¹ Na podstawie danych uzyskanych z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morzeszczynie

Tabela 3 Wybrane elementy budżetu gminy

WYSZCZEGÓLNIENIE	WARTOŚCI
Dochód budżetu gminy ogółem w 2004 roku (w złotych), w tym na:	6.845.205
Wydatki budżetu gminy ogółem w 2004 roku (w złotych), w tym na:	7.190.935
gospodarkę mieszkaniową	251.209
administrację publiczną	1.077.323
oświatę i wychowanie	3.084.111
ochronę zdrowia	29.573
opiekę społeczną	1.138.282
Dochody gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	1.805
Dochody własne gminy w złotych na 1 mieszkańca 1 2004 roku	682
Wydatki gminy ogółem w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	1.896
Wydatki inwestycyjne w złotych na 1 mieszkańca w 2004 roku	188

4.3. Działalność produkcyjno-usługowa i budownictwo²

Na terenie gminy prowadziło działalność gospodarczą **118** podmiotów gospodarczych (stan na koniec 2004 roku).

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓLEM	SEKTOR		Z LICZBY OGÓLEM					
		PUBLICZNY	PRYWATNY	SPÓŁKI HANDLOWE		SPÓŁKI CYWILNE	SPÓŁDZIELNIE	FUNDACJE, STOWARZYSZENIA I ORGANIZACJE SPOŁECZNE	OSOBY FIZYCZNE PROWADZĄCE DZIAŁALNOŚĆ GOSPODARCZĄ
				RAZEM	W TYM Z UDZIAŁEM KAPITAŁU ZAGRANICZNEGO				
GMINA MORZESZCZYN	118	6	112	5	1	2	1	14	90

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON

WYSZCZEGÓLNIENIE	OGÓLEM	W TYM								
		ROLNICTWO	PRZEMYSŁ		BUDOWNICWO	HANDEL I NAPRAWY	HOTELE I RESTAURACJE	TRANSPORT, GOSPODARKA MAGAZYNOWA I ŁĄCZNOŚĆ	POŚREDNICTWO FINANSOWE	OBSŁUGA NIERUCHOMOŚCI I FIRM, NAUKA
			RAZEM	W TYM PRZETWÓRSWO PRZEMYSŁOWE						
GMINA MORZESZCZYN	98	13	36	27	17	21	X	8	3	X

² Na podstawie danych uzyskanych z Urzędu Gminy Morzeszczyn

Na terenie Gminy Morzeszczyn prowadziło działalność gospodarczą **118** podmiotów gospodarczych zarejestrowanych w sektorze publicznym i prywatnym. Na koniec 2004 roku zarejestrowanych podmiotów gospodarczych z sektora publicznego był **6**, z czego jednostek prawa budżetowego ogółem **6**, spółki prawa handlowego – **5**, spółki z udziałem kapitału zagranicznego – **1**.

Z punktu widzenia formy prawnej przedsiębiorstwa, udział spółek handlowych wynosiły **5**, z udziałem kapitału zagranicznego zarejestrowano 1, a udział osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą wynosił **90** na terenie gminy.

4.4. Ochrona zdrowia

System ochrony zdrowia oparty jest na Niepublicznych Zakładach Opieki Zdrowotnej „Delta”, „Pelmed” i „SKIM”, które to zakłady swoimi działaniami obejmują podstawową opiekę medyczną.

Lekarze podstawowej opieki zdrowotnej, pielęgniarki w Gminie Morzeszczyn.

Lp.	Nazwa zakładu / praktyki	Miejscowość	Zakres działalności
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej : - „Delta”	Morzeszczyn	Podstawowa opieka medyczna: 1/. Jeden lekarz podstawowej opieki medycznej. 2/. Jedna pielęgniarka środowiskowa. 3/. Jedna pielęgniarka szkolna.
	- „Pelmed”	Morzeszczyn	Podstawowa opieka medyczna: 1/. Trzech lekarzy podstawowej opieki medycznej. 2/. Jedna pielęgniarka rodzinna. 3/. Jedna rejestratorka medyczna. Od marca 2006r. planuje się otwarcie poradni: gabinet promocji zdrowia, poradnie: logo-pedyczną, diabetologiczną, neurologiczną, kardiologiczną i pulmonologiczną, stanowisko monitorowania w nagłych przypadkach kardiologicznych (bezpośrednie zagrożenie życia – w zestawie : łóżko do reanimacji, kardiomonitor, zestaw do intubacji). W drugiej połowie 2006r. planuje się zatrudnić pielęgniarkę środowiskową - szkolną

Opieka stomatologiczna w Gminie Morzeszczyn .

Lp.	Nazwa zakładu / praktyki	Miejscowość	Zakres działalności
1.	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „SKIM” Gabinety stomatologiczne Gdańsk	Morzeszczyn	Podstawowa opieka stomatologiczna. 1/. Lekarz stomatolog. Od kwietnia 2006r.

4.5. Bezrobocie

4.5.1. Według stanu na 31.12.2004r.

STRUKTURA BEZROBOCIA W GMINIE MORZESZCZYN

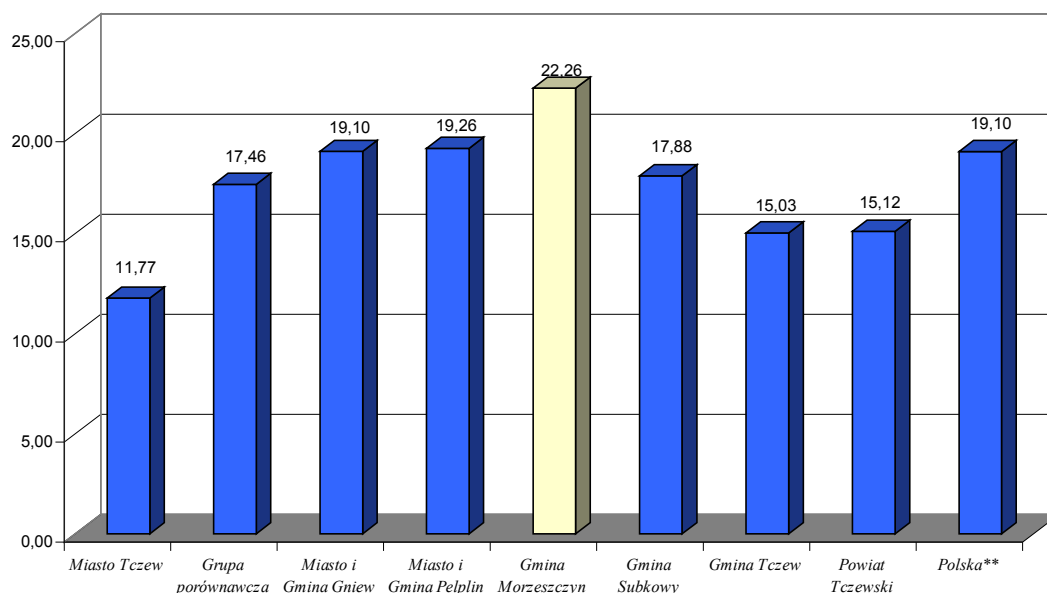
Liczba zarejestrowanych bezrobotnych ogółem: **523** osoby, w tym **296** kobiet.
Prawo do zasiłku posiadało **72** osoby, w tym **26** kobiet.

Struktura bezrobotnych według wykształcenia:

Wykształcenie	Wyższe	Policealne i średnie zawodowe	Średnie ogólnokształcące	Zasadnicze Zawodowe	Gimnazjalne i poniżej
osoby	5	57	18	219	230
w tym kobiety	1	46	11	106	132

Zwolnienia z przyczyn dotyczących zakładu pracy: **16** osób, w tym **8** kobiet.

Bezrobocie w %*

* - według stanu na 31.12.2004r.

* - Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (z uwagi na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnej zawodowo niemożliwe jest wyliczenie stopy bezrobocia)

** - Stopa bezrobocia – obliczana w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu

4.6. Bezpieczeństwo publiczne³

Na terenie gminy brak jest Posterunku Policji.

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE W GMINIE MORZESZCZYN

Okres		2003	2004
Liczba popołnionych przestępstw	ogółem	78	67
	w tym przez nieletnich	4	26
Liczba ustalonych przestępców	ogółem	24	41
	w tym nieletnich	4	13
Liczba zatrzymanych nietrzeźwych	ogółem	4	12
	w tym nieletnich	-	1
Liczba narkomanów	ogółem	-	-

4.7. Opieka społeczna.

Na terenie Gminy Morzeszczyn działa Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, który mieści się przy ul. 22 Lipca 4 w Morzeszczynie.

Gmina nie dysponuje domami pomocy społecznej żadnego typu. Ponadto w gminie nie funkcjonują żadne stowarzyszenia ani fundacje działające na rzecz pomocy ludziom dotkniętym ubóstwem, niepełnosprawnością i innymi dysfunkcjami. Natomiast Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej współpracuje z:

- Caritas Diecezji Pelplińskiej,
- Tczewskim Bankiem Żywności .

³ Opracowano na podstawie danych przedstawionych przez Komendę Powiatową Policji w Tczewie

4.8. Baza społeczna.

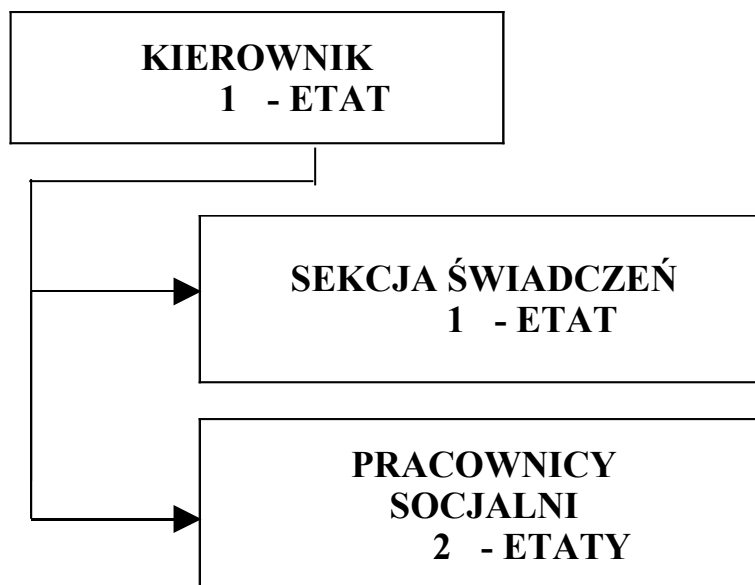
Sieć placówek oświatowych na obszarze gminy Morzeszczyn, biorąc pod uwagę jej powierzchnię jest wystarczająca. Na terenie gminy występują następujące placówki oświatowe:

- Gminny Zespół Ekonomiczno-Administracyjny Szkół w Morzeszczynie obejmujący swoim działaniem :
 - Zespół Szkół w Morzeszczynie , w tym:
 - ❖ Publiczna Szkoła Podstawowa w Morzeszczynie,
 - ❖ Gimnazjum w Morzeszczynie,
 - ❖ Oddział Przedszkolny w Rzeżęcinie,
 - Publiczna Szkoła Podstawowa im. M. Konopnickiej w Nowej Cerkwi, w tym:
 - ❖ Oddział Przedszkolny w Nowej Cerkwi,
- Gminny Ośrodek Kultury w Morzeszczynie, w tym:
 - ❖ Świetlica w Dzierżążnie,
 - ❖ Świetlica w Królów Lesie,
 - ❖ Świetlica w Rzeżęcinie
- Gminna Biblioteka Publiczna w Morzeszczynie

Ponadto na terenie gminy Morzeszczyn znajduje się , 7 boisk sportowych (sale gimnastyczne przyszkolne), 5 jednostek OSP, Urząd Pocztowy Morzeszczyn, Filia Banku Spółdzielczego w Skórczu oraz Rewir Komisariatu Policji Gniew.

SCHEMAT ORGANIZACYJNY

GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W MORZESZCZYNI

5.0. DANE STATYSTYCZNE - STRUKTURA RODZAJOWA I ILOŚCIOWA ŚWIADCZEŃ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

GMINA MORZESZCZYN

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA ZLECONE GMINOM (za 2004 rok)

Formy pomocy		Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba świadczeń należnych	Kwota świadczeń wyplaconych w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
RAZEM	1	62	X	60 970	60	249
ZASIŁKI STAŁE – ogółem	2	27	187	36 889	26	89
W tym przyznane dla osoby:						
Samotnie gospodarującej	3	4	38	14 478		
Pozostającej w rodzinie	4	23	149	22 411	22	85
MACIERZYŃSKI ZASIŁEK OKRESOWY	5	21	68	24 081	21	114
W tym dla:	6					
Matki dziecka	7	21	68	24 081	21	114
Osoby przysposabiającej	8	X	X	X	X	X
Osoby w ramach rodziny zastępczej	9	X	X	X	X	X
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW ZWIĄZANYCH Z KLĘSKĄ ŻYWIOŁOWĄ LUB EKOLOGICZNĄ	10	X	X	X	X	X
SPECJALISTYCZNE USŁUGI OPIEKUNCZE W MIEJSCU ZAMIESZKANIA DLA OSÓB Z ZABURZENIAMI PSYCHICZNYMI	11	X	X	X	X	X

UDZIELONE ŚWIADCZENIA – ZADANIA WŁASNE GMIN (za 2004 rok)

Formy pomocy		Liczba osób, którym decyzją przyznano świadczenia	Liczba świadczeń	Kwota świadczeń w złotych	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	
0		1	2	3	4	5	
RAZEM		1	454	X	190 691	234	987
ZASIŁKI OKRESOWE-OGÓLEM		2	109	331	53 338	109	486
W tym: W tym przyznane z powodu (z wiersza 2):	A	3	X	X	12 488	X	X
	B	4	X	X	40 850	X	X
Bezrobocia	5	101	304	47 238	101	438	
Długotrwałej choroby	6	3	9	1 700	3	16	
Niepelnosprawności	7	X	X	X	X	X	
Możliwości utrzymania lub nabycia uprawnień do świadczeń innych systemów zabezpieczenia społecznego	8	X	X	X	X	X	
SCHRONIENIE		9	X	X	X	X	X
POSILEK		10	233	34 143	27 082	127	653
W tym dla dzieci		11	233	34 143	27 082	127	653
UBRANIE		12	X	X		X	X
USŁUGI OPIEKUŃCZE-OGÓLEM		13	X	X		X	X
W tym: specjalistyczne		14	X	X	X	X	X
ZASIŁEK CELOWY NA POKRYCIE WYDATKÓW NA ŚWIADCZENIA ZDROWOTNE OSOBOM MNIEMAJĄCYM DOCHODU I MOŻLIWOŚCI UZYSKANIA ŚWIADCZEŃ NA PODSTAWIE PRZEPISÓW O POWSZECHNYM UBEZPIECZENIU W NIZ.		15	X	X	X	X	X
W tym dla: Osób bezdomnych		16	X	X	X	X	X
ZASIŁKI CELOWE DNA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO		17	X	X	X	X	X
ZASIŁKI CELOWE W FORMIE BILETU KREDYTOWANEGO		18	X	X	X	X	X
SPRAWIENIE POGRZEBU		19	X	X	X	X	X
W tym osobom: Bezdomnym		20	X	X	X	X	X
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓLEM		21	234	X	110 271	110	819
W tym: Zasiłki specjalne celowe		22	1	2	160	1	3
POMOC NA EKONOMICZNE USAMODZIELNIENIE - OGÓLEM		23	X	X	X	X	X
W tym:		24					
	w naturze	24	X	X	X	X	X
	Zasiłki	25	X	X	X	X	X
	pożyczki	26	X	X	X	X	X
PORADNICTWO SPECJALISTYCZNE /prawne, psychologiczne, rodzinne/		27	X	X	X	X	X
INTERWENCJA KRYZYSOWA		28	X	X	X	X	X
PRACA SOCJALNA		29	X	X	X	27	109

RZECZYWISTA LICZBA RODZIN I OSÓB OBJĘTYCH POMOCA (za 2004 rok)

Wyszczególnienie	Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	W tym na wsi	
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych /bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania/	487	257	257	1063
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj formę, i liczbę	62	60	60	249
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	454	234	234	987
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej – ogółem	X	27	X	109
W tym: Wyłącznie w postaci pracy socjalnej	X	3	X	7

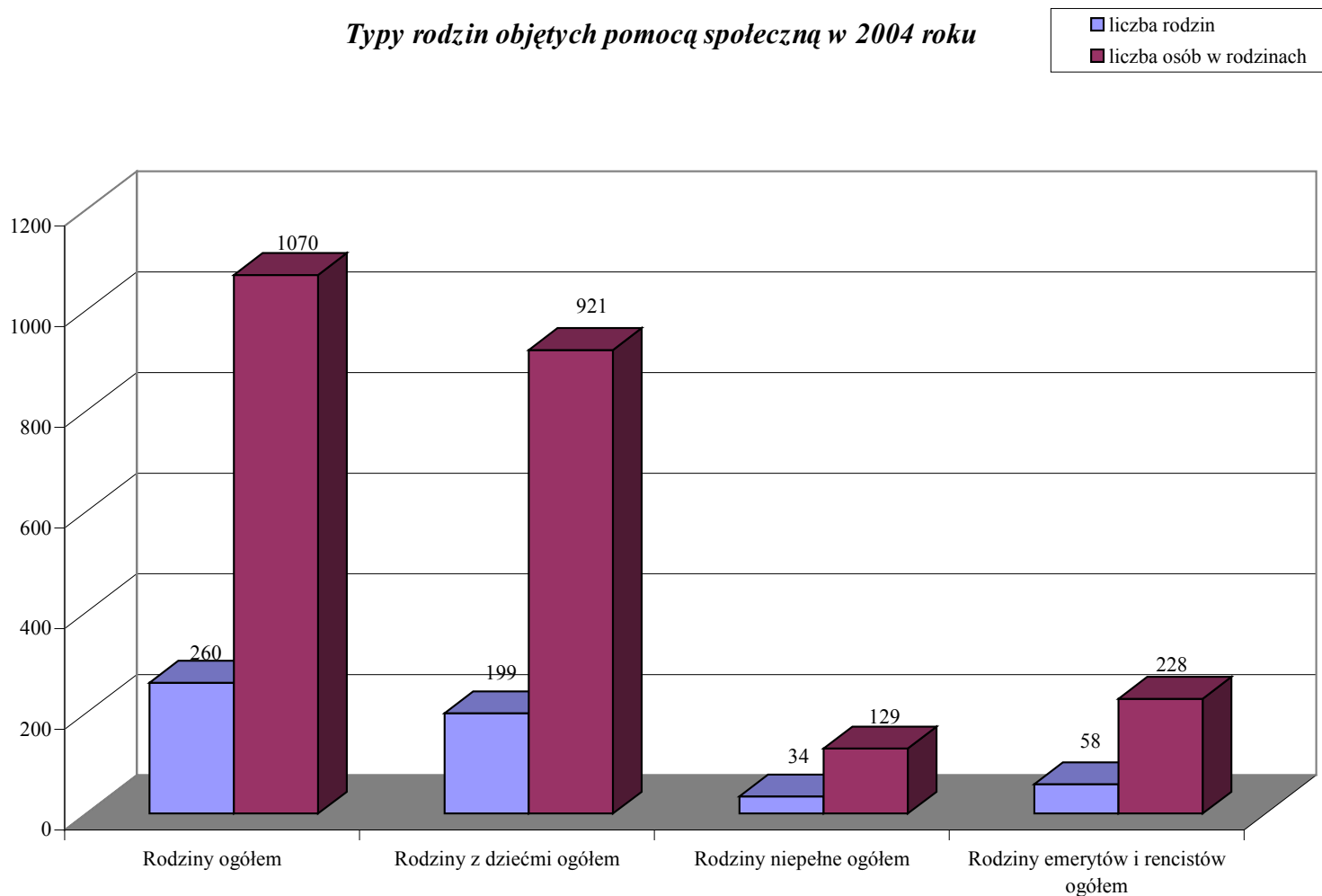
POWODY PRYZNANIA POMOCY (za 2004 rok)

Powód trudnej sytuacji życiowej		Liczba rodzin		Liczba osób w rodzinach
		Ogółem	w tym: na wsi*	
0		1	2	3
UBÓSTWO	01	236	236	950
SIEROCTWO	02			X
BEZDOMNOŚĆ	03			X
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	04	21	21	114
W TYM: WIELODZIETNOŚĆ	05	1	1	11
BEZROBOCIE	06	185	185	743
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	07	37	37	130
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	08	30	30	139
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIU GOSPODARSTWA DOMOWEGO – OGÓŁEM	09	8	8	45
W TYM RODZINY NIEPEŁNE	10	5	5	25
RODZINY WIELODZIETNE	11	2	2	16
PRZEMOC W RODZINIE	12	1	1	4
ALKOHOLIZM	13	16	16	66
NARKOMANIA	14	X	X	X
TRUDNOŚCI W PRYZSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO OPUSZCZENIU ZAKŁADU KARNEGO	15	1	1	1
BRAK UMIEJĘTNOŚCI W PRYZSTOSOWANIU DO ŻYCIA MŁODZIEŻY OPUSZCZAJĄCEJ PLACÓWKI OPIEKUŃCZO - WYCHOWAWCZE	16	X	X	X
TRUDNOŚCI W INTEGRACJI OSÓB, KTÓRE OTRZYMAŁY STATUS UCHODźCY	17			
ZDARZENIA LOSOWE	18	X	X	X
SYTUACJA KRYZYSOWA	19	X	X	X
KŁĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	20	X	X	X

5.1. STATYSTYKA WYBRANYCH ELEMENTÓW POMOCY SPOŁECZNEJ W GMINIE MORZESZCZYN W UJĘCIU GRAFICZNYM

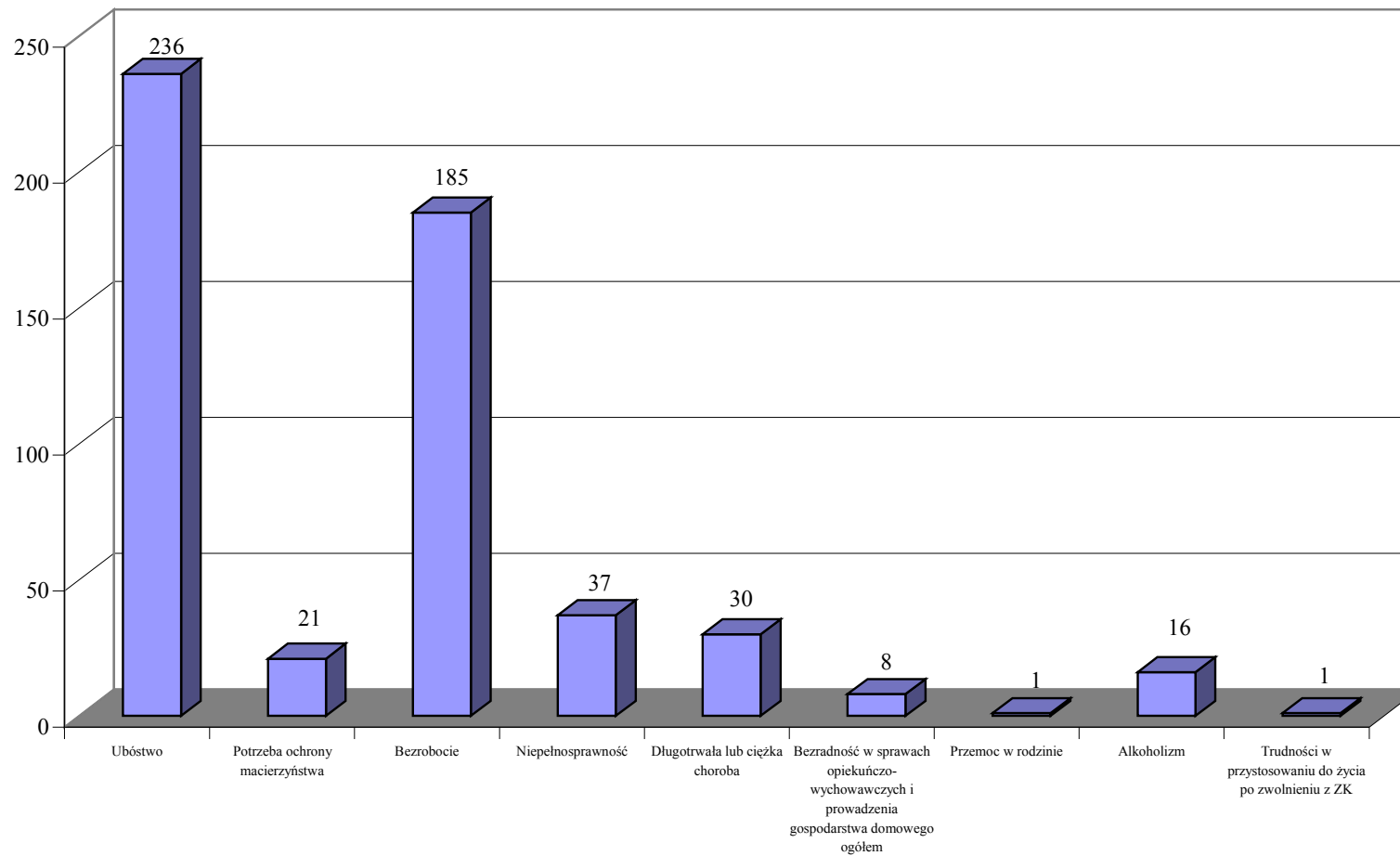
NATEŻENIE KORZYSTANIA Z POMOCY SPOŁECZNEJ⁴

Typy rodzin objętych pomocą społeczną w 2004 roku

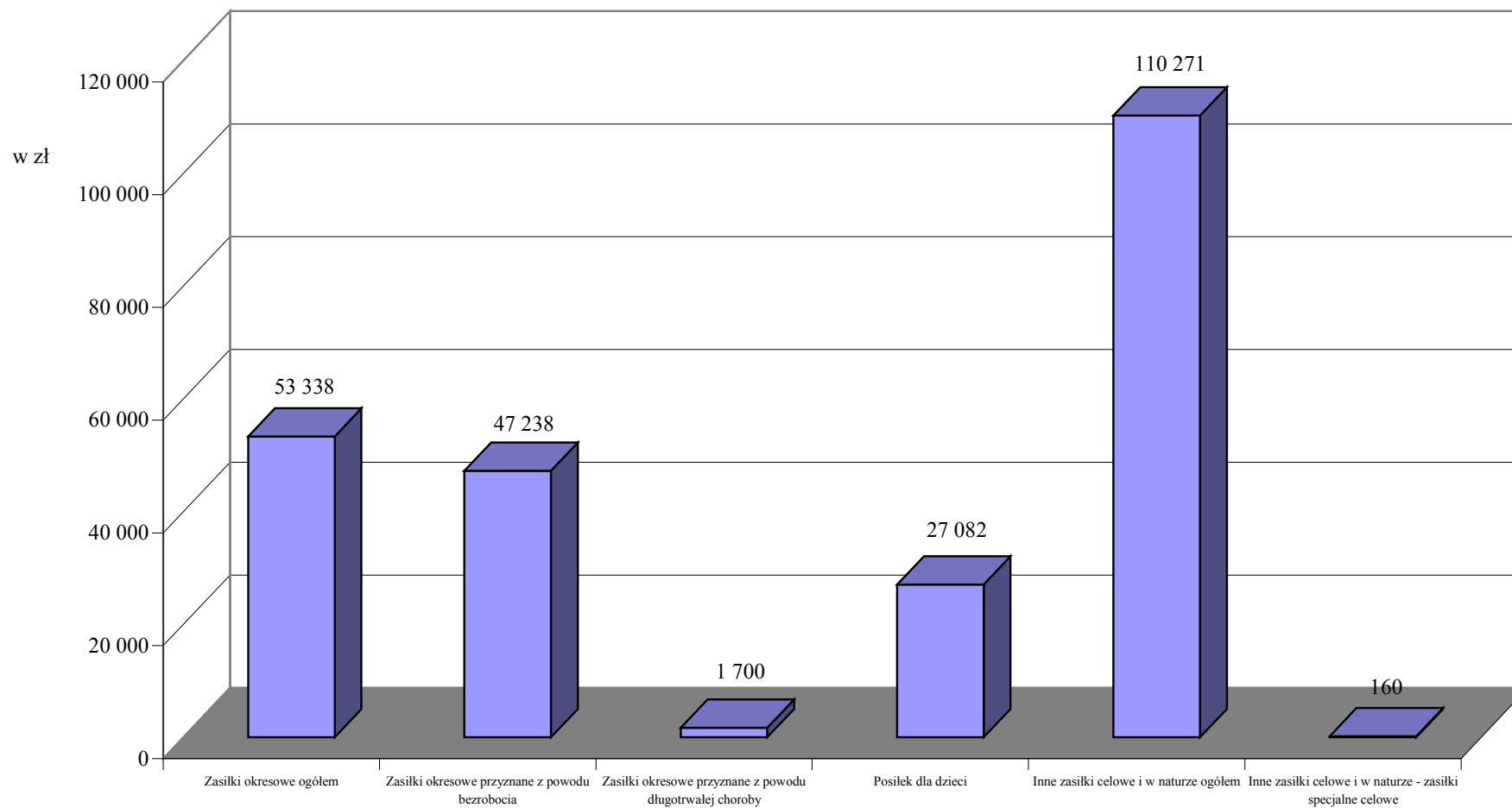

⁴ Opracowano na podstawie sprawozdania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej – za rok 2004.

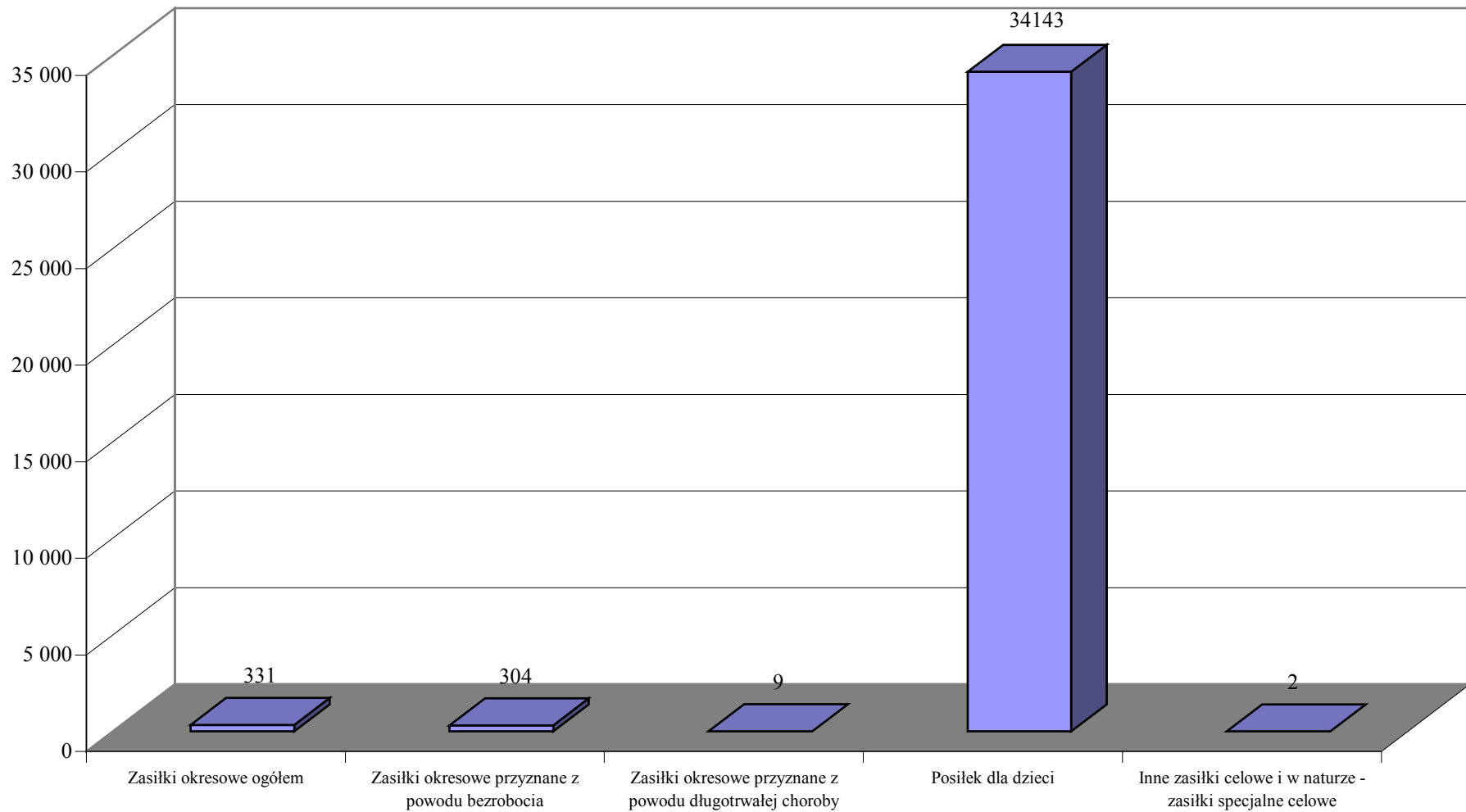
**Liczba rodzin, którym przyznano pomoc w 2004 roku
ze względu na powód przyznania pomocy**

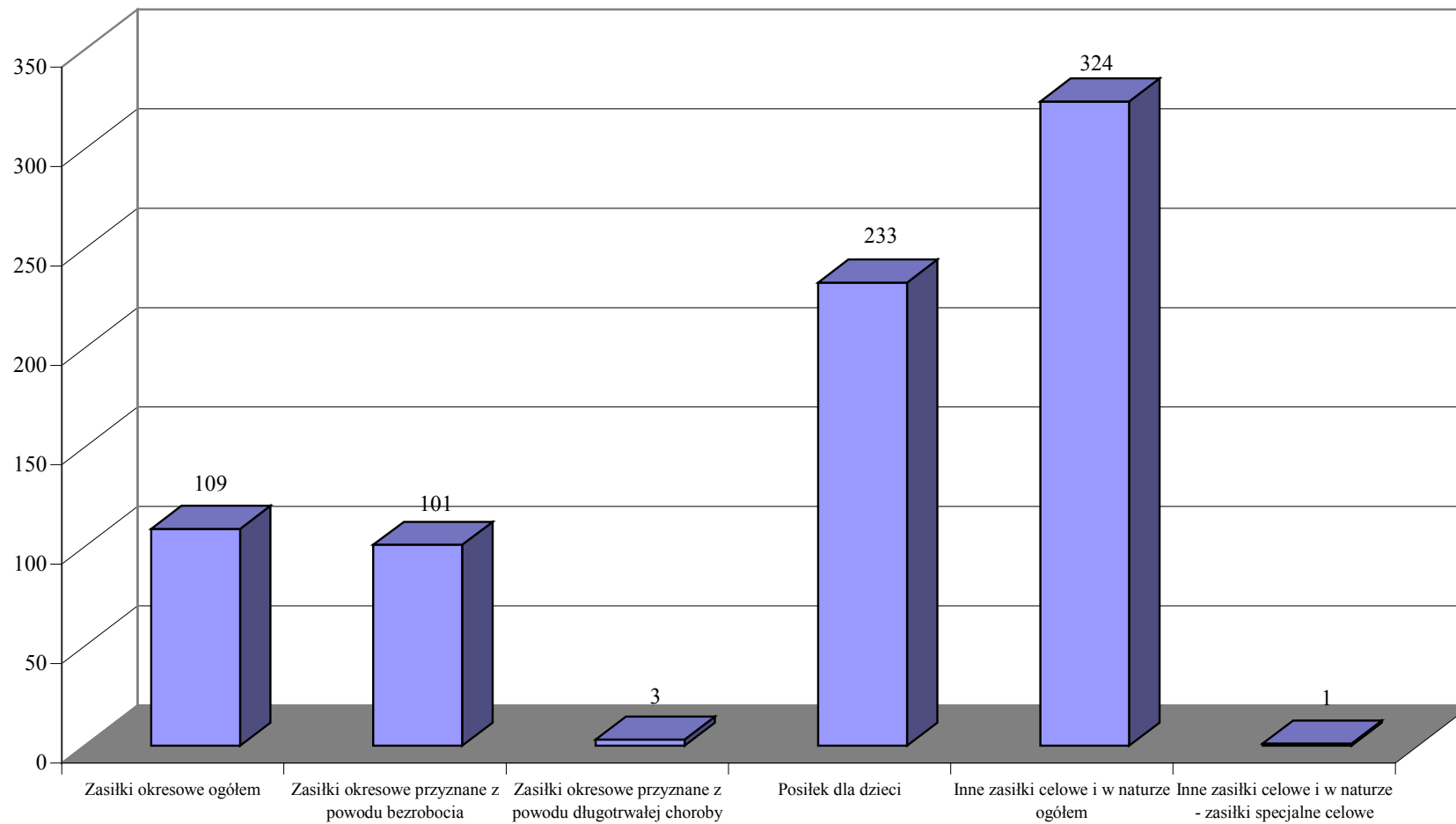
***Kwota świadczeń udzielonych przez OPS
w 2004 roku w ramach zadań własnych***

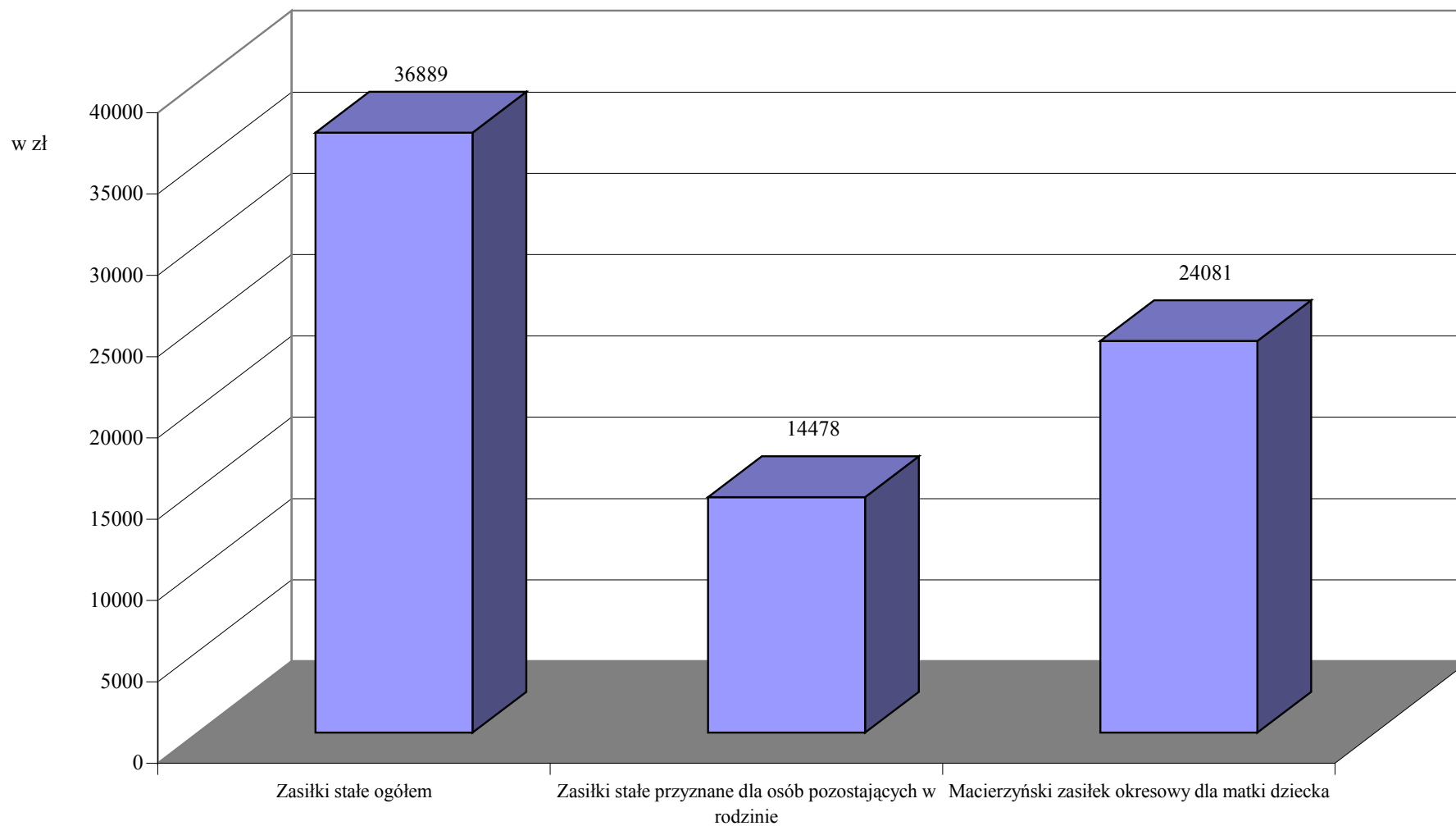
***Liczba świadczeń udzielonych przez OPS w 2004 roku
w ramach zadań własnych***

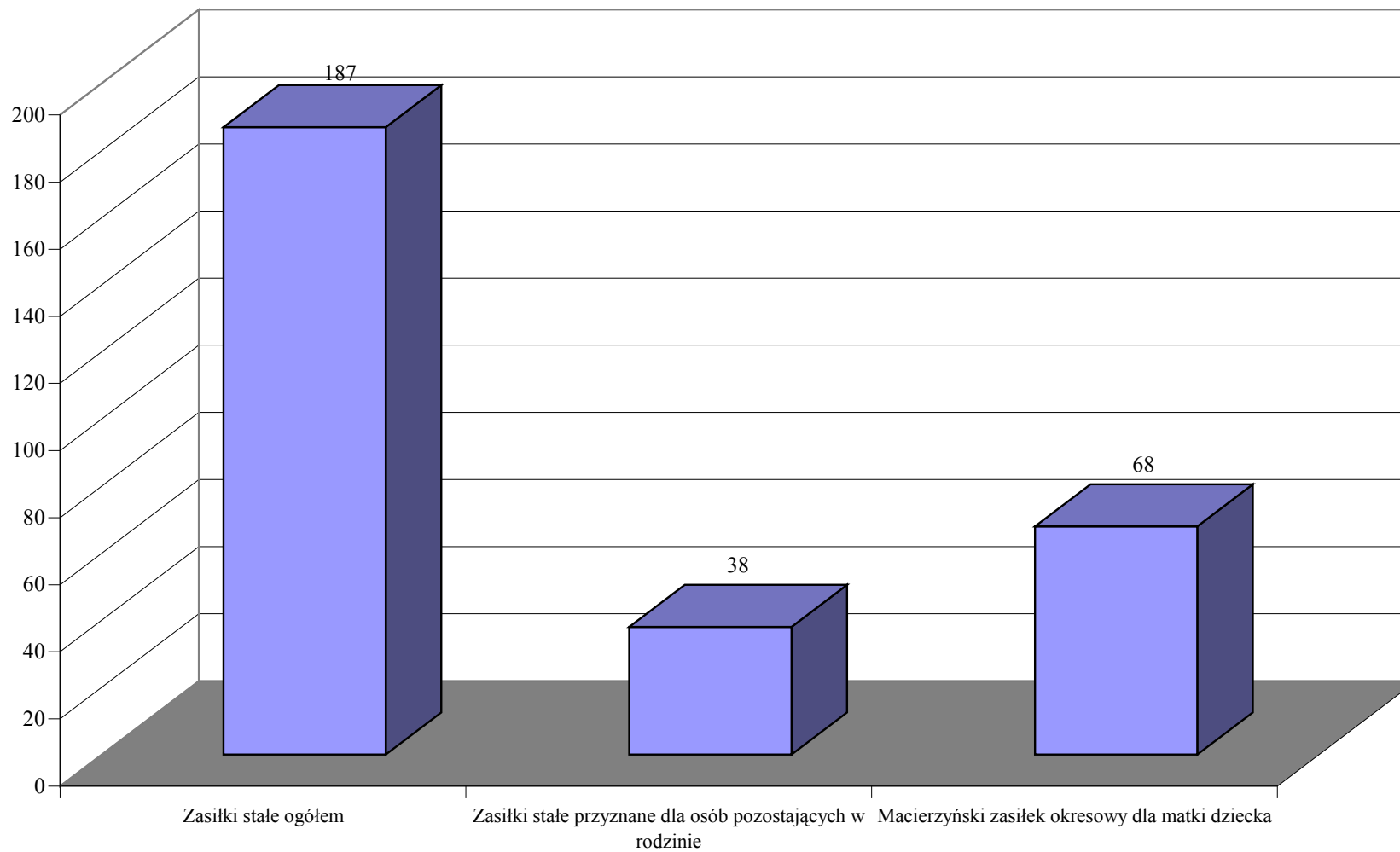
*Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie
w ramach zadań własnych realizowanych przez OPS w 2004 roku*

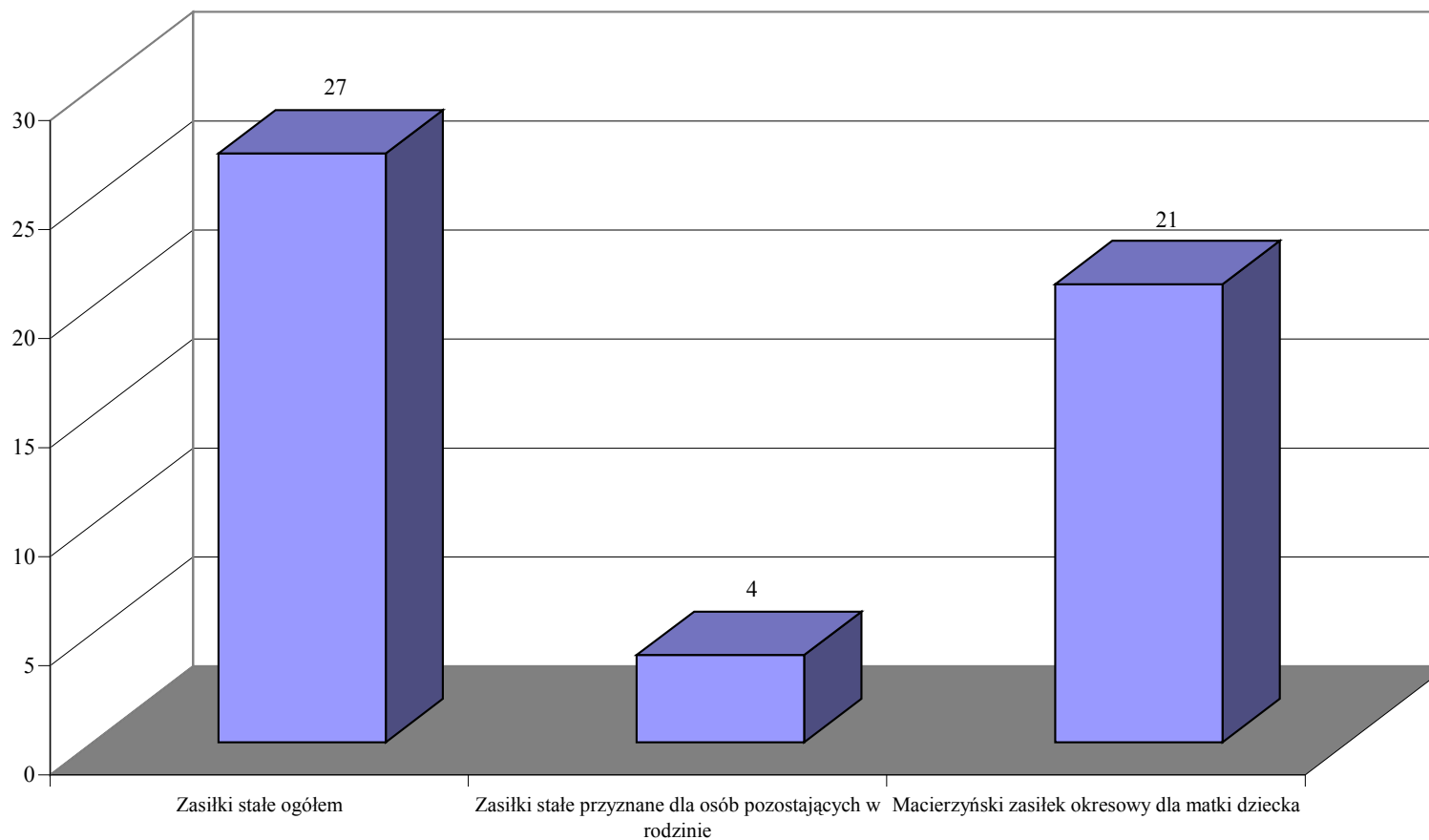
Kwota świadczeń udzielonych przez OPS w 2004 roku w ramach zadań zleconych

Liczba świadczeń udzielonych przez OPS w 2004 roku w ramach zadań zleconych

*Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie
w ramach zadań zleconych realizowanych przez OPS w 2004 roku*

6.0. FUNKCJONOWANIE GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Morzeszczynie został powołany uchwałą nr X/37/90 Gminnej Rady Narodowej w Morzeszczynie w dniu 29 lutego 1990 roku oraz Zarządzeniem Naczelnika Gminy Morzeszczyn zarządzeniem Nr 1/90 z dnia 30 marca 1990 roku w sprawie powołania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Morzeszczynie na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 kwietnia 1984 roku w sprawie określenia uprawnień, które zachowują terenowe organy administracji państwowej o właściwości ogólnej. GOPS jest jednostką organizacyjną Gminy Morzeszczyn i działa w oparciu o Regulamin Organizacyjny oraz Statut Ośrodka. Stan zatrudnienia na dzień 31 grudnia 2004 roku wynosił 4 osoby (4 etaty).

Ośrodek prowadzi działalność zgodną z założeniami polityki społecznej Państwa i Gminy mającą na celu umożliwienie osobom i rodzinom przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych.

Ośrodek realizuje zadania własne gminy i zlecone z zakresu administracji rządowej na podstawie ustawy o pomocy społecznej, zadania z zakresu administracji rządowej przejęte przez gminę w drodze porozumienia i inne zadania przekazane do realizacji przez organy gminy.

W roku 2004 nastąpiły przełomowe zmiany w systemie polityki społecznej, a tym samym w pomocy społecznej. W tym czasie weszło w życie sześć istotnych dla polityki społecznej ustaw takich jak :

- 1) ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U. Nr 96, poz. 873)
- 2) ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. Nr 122, poz. 1143)
- 3) ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 1355, poz. 1268)
- 4) ustawa z dnia 28 listopada 2003 r., o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 228, poz. 2255)
- 5) ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593)

6) ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy

(Dz. U. Nr 99, poz. 1001)

Z systemu pomocy społecznej wyprowadzono takie świadczenia jak renta socjalna, która została przekazana w roku 2003 do ZUS - u, oraz zasiłek stały z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, który został przekazany do systemu świadczeń rodzinnych i otrzymał nazwę świadczenia pielęgnacyjnego.

Do zadań własnych o charakterze obowiązkowym z zakresu pomocy społecznej należących do gminy, a realizowanych przez ośrodek min. jest:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych,
2. sporządzenie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
3. udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego potrzebującym,
4. przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych,
5. przyznawania i wypłacania zasiłków celowych,
6. przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,
7. przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o powszechnym ubezpieczeniu w NFZ,
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowego,
9. praca socjalna,
10. organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
11. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
12. dożywianie dzieci,
13. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie opłat za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,

Do zadań własnych z zakresu pomocy społecznej należących do gminy a realizowanych przez ośrodek min. należą:

1. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
2. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
3. zapewnienie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
4. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej.

Ośrodek Pomocy Społecznej realizuje Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych we współpracy z Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz z osobami przygotowanymi zawodowo, które prowadzą świetlice terapeutyczne są pedagogami szkolnymi.

GOPS podjął działania, które miały na celu wprowadzenie programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży poprzez prowadzenie kampanii edukacyjnej na tematy związane z profilaktyką problemów alkoholowych.

7.0. ANALIZA PORÓWNAWCZA

Analiza porównawcza tworzona jest dla potrzeb formułowania ostatecznych wyników diagnozy stanu, której podstawą tworzenia dodatkowo jest raport o stanie i analiza SWOT.

Analizie porównawczej poddano statystyczne ujęcia elementów bezpośrednio mających wpływ na politykę społeczną m.in. dochód budżetu, struktura bezrobocia, dochody własne, wydatki rodzajowe, przyrost naturalny, migracje itd. Poszczególne dane statystyczne opracowano w oparciu o dostępne materiały wydawane przez Główny Urząd Statystyczny, Wojewódzki Urząd Statystyczny, Ministerstwa poszczególnych resortów oraz Centrum Badań Strategicznych w Warszawie.

Wybrane dane statystyczne dotyczące Gminy Morzeszczyn porównano do gmin najbliższego otoczenia gminy, średnich danych z całego powiatu tczewskiego oraz do średnich danych województwa pomorskiego. Szczególne znaczenie w przedstawionej analizie porównawczej ma tzw. grupa porównawcza utworzona jako uśredniona dana statystyczna miast i gmin znajdujących się z Gmina Morzeszczyn w tzw. wspólnym koszyku samorządów o podobnym charakterze. Na umieszczenie Gminy Morzeszczyn we „wspólnym koszyku” z innymi podobnymi gminami zdecydowała m.in. ilość mieszkańców, dochód budżetu na 1 mieszkańca, forma samorządu oraz odległość gminy od aglomeracji miejskich.

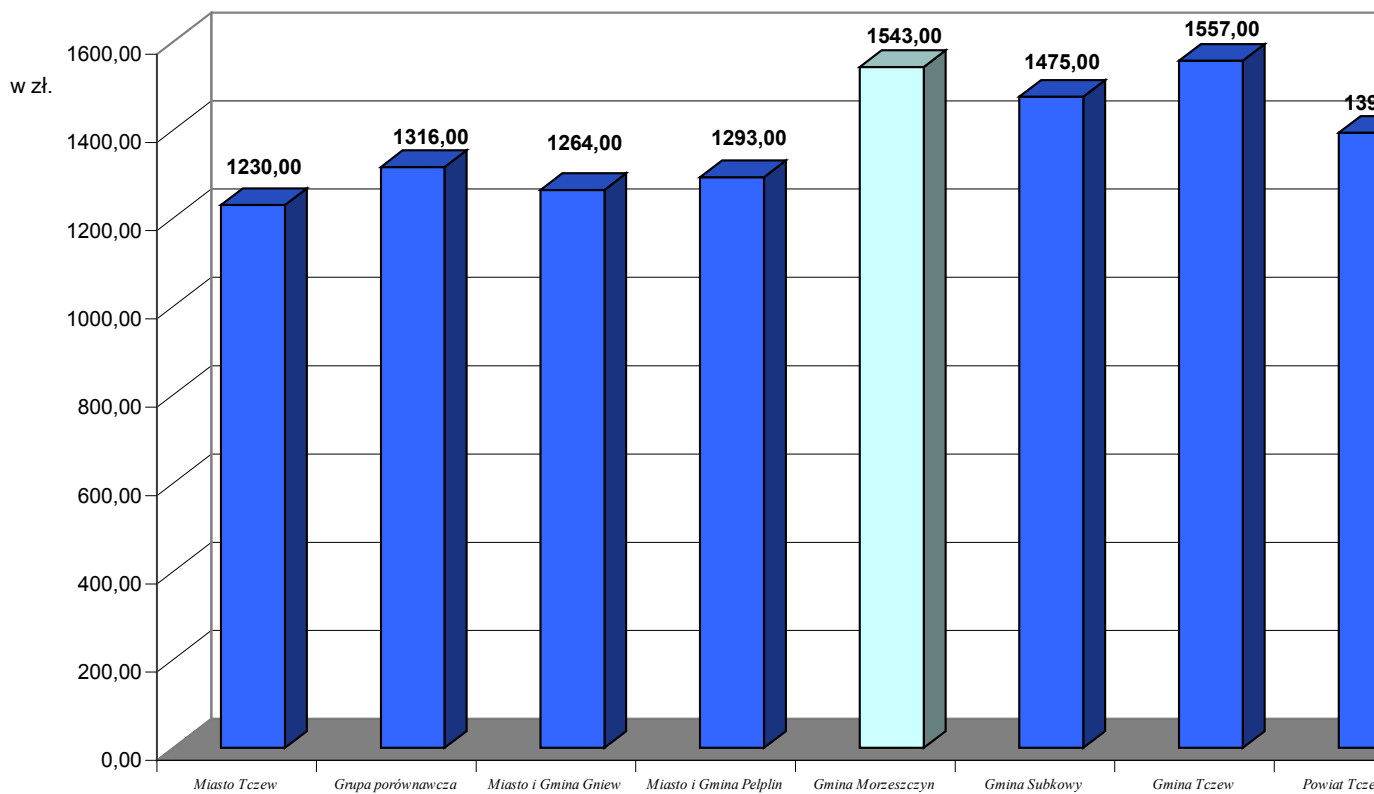
W ten sposób dokonana analiza porównawcza pozwala określić wartości statystyczne mające wpływ na kreowanie polityki społecznej.

Załączona analiza porównawcza zawiera wykresy tworzone w oparciu o wyżej wymienione założenia.

FINANSE PUBLICZNE⁵

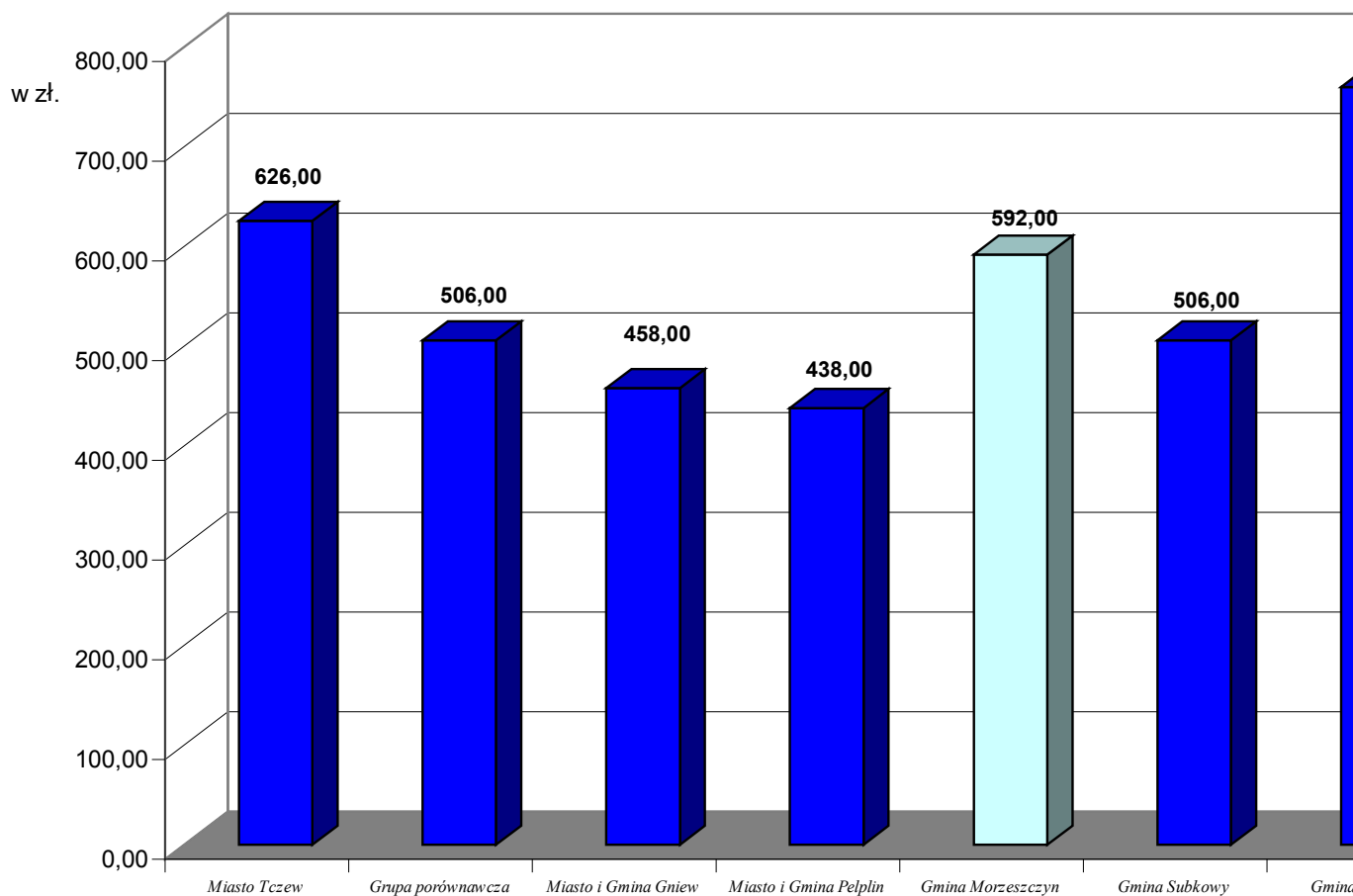
⁵ Opracowano na podstawie „Rocznika Statystycznego Województwa Pomorskiego 2004 – podregiony, powiaty i gminy”.

Dochody budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

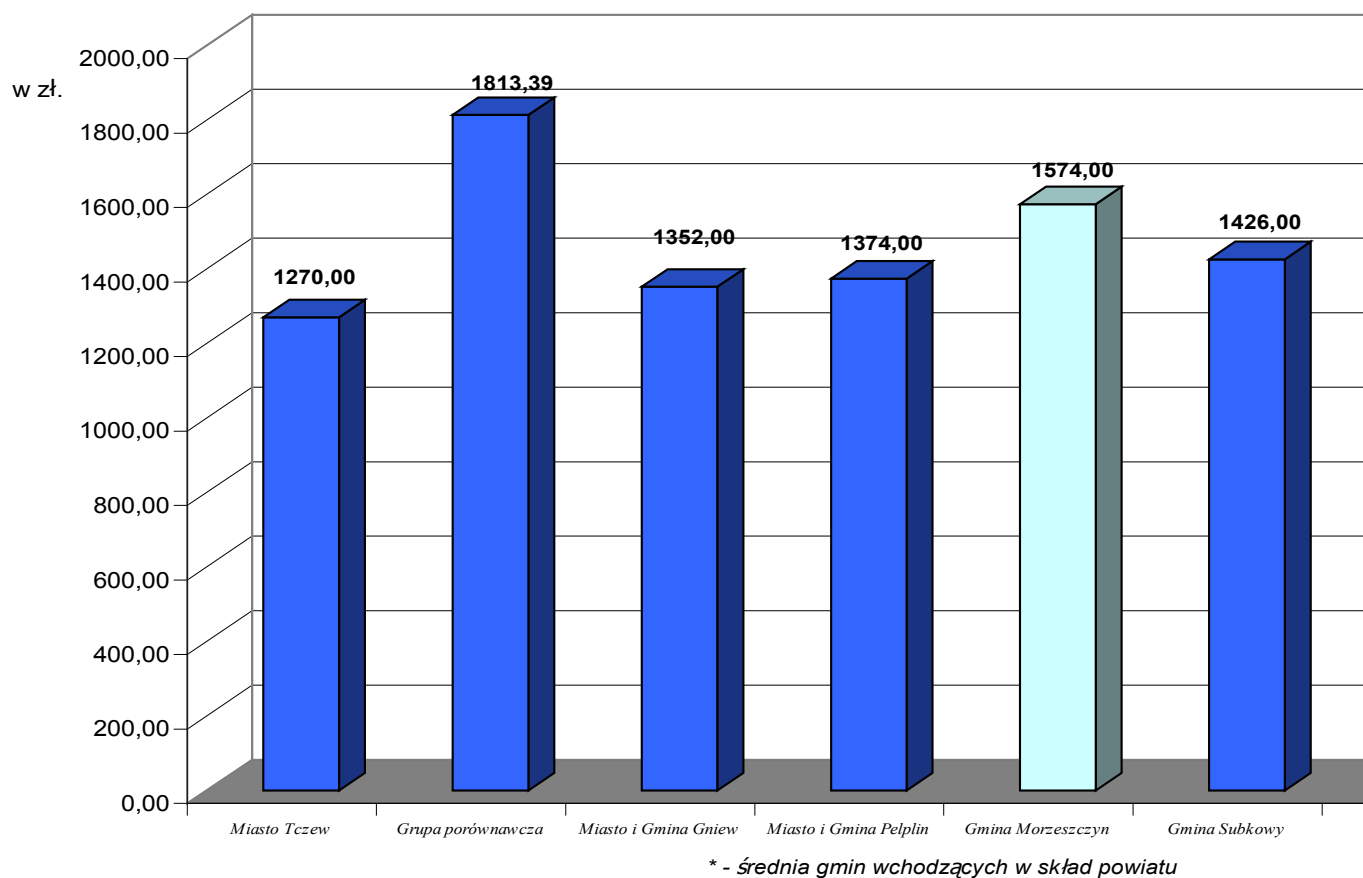
* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

Dochody własne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

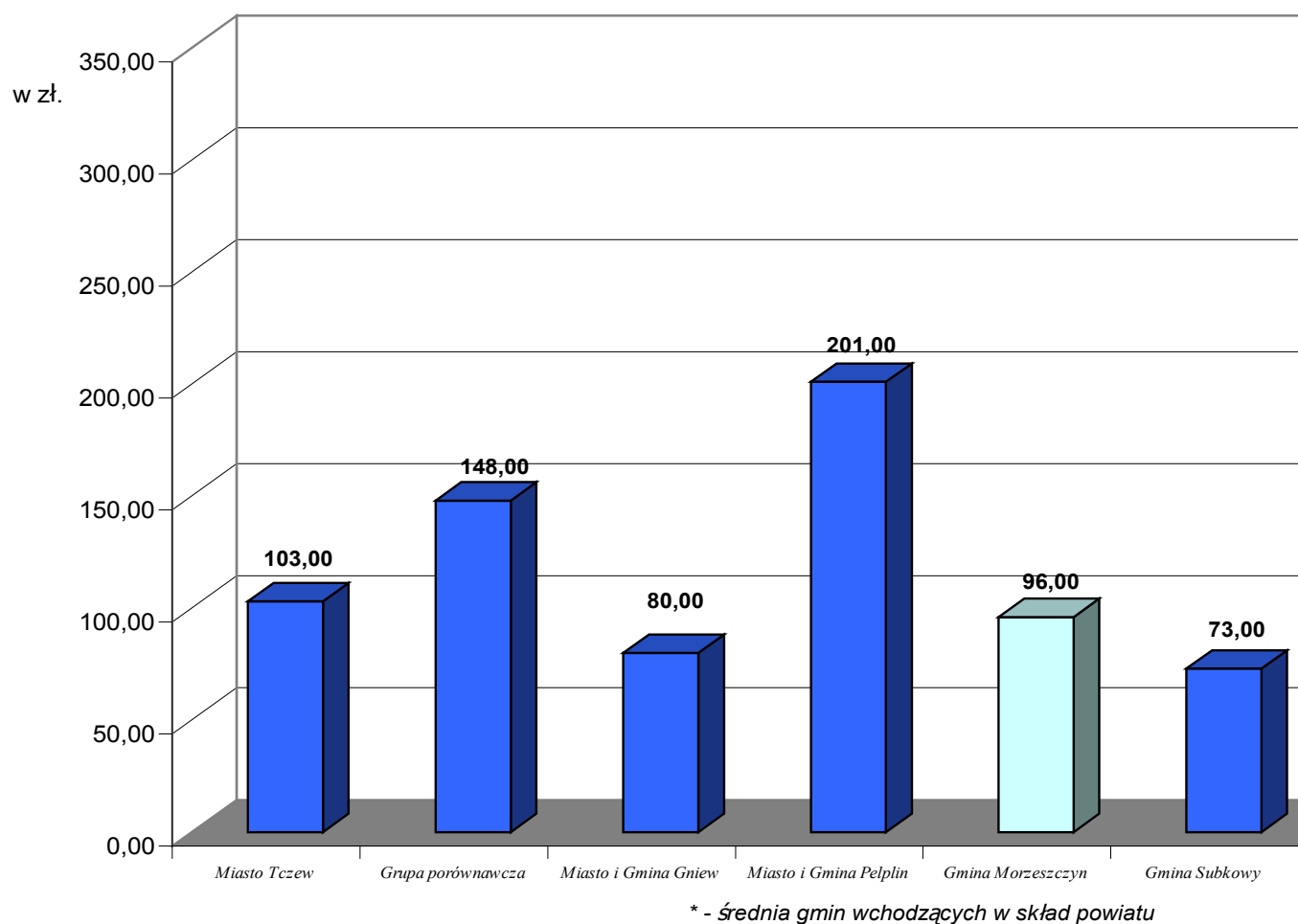

* - Średnia gmin wchodzących w skład powiatu

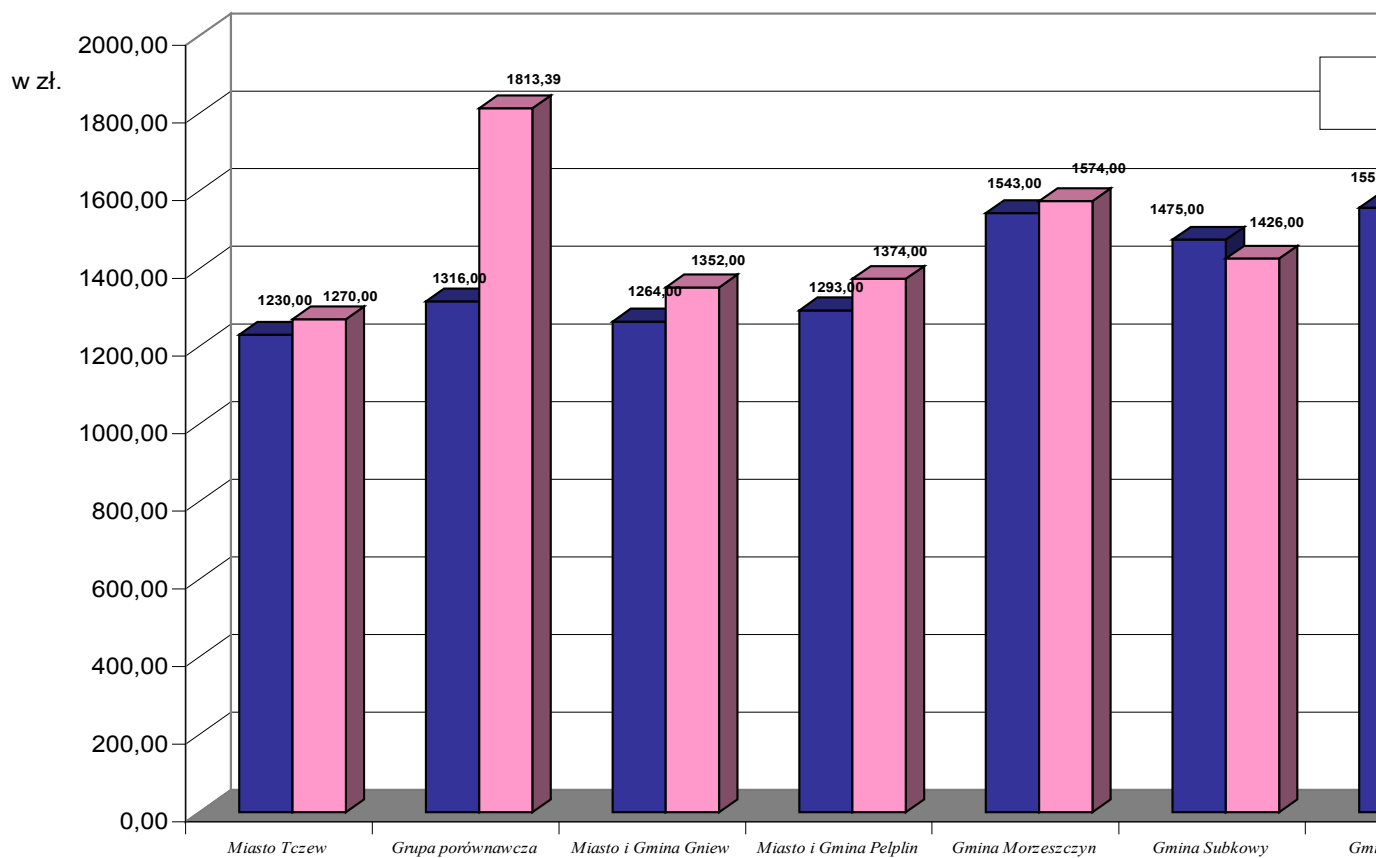
Wydanki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

Wydatki inwestycyjne budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

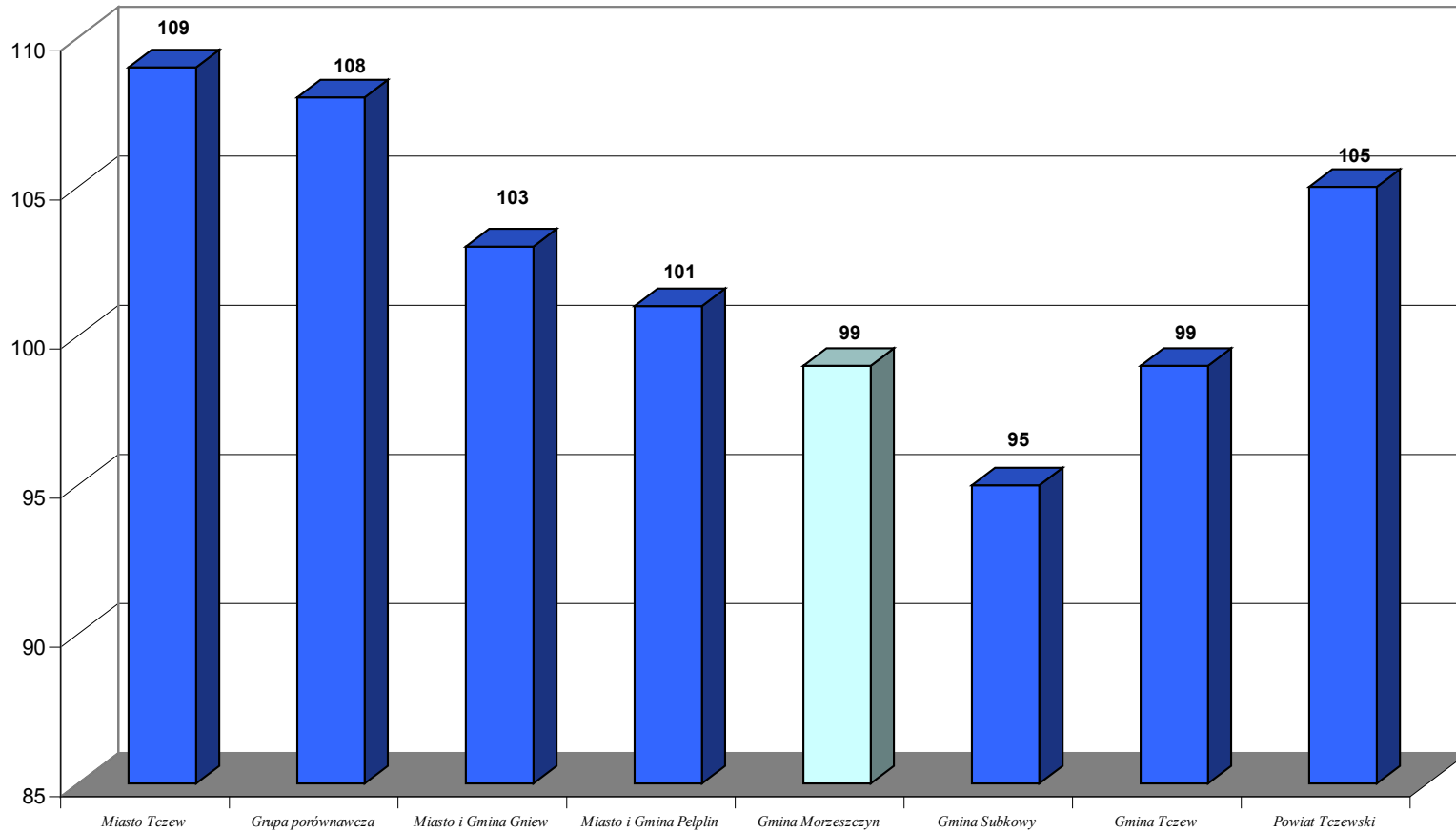
Dochody i wydatki budżetów gmin ogółem w złotych na 1 mieszkańca

* - średnia gmin wchodzących w skład powiatu

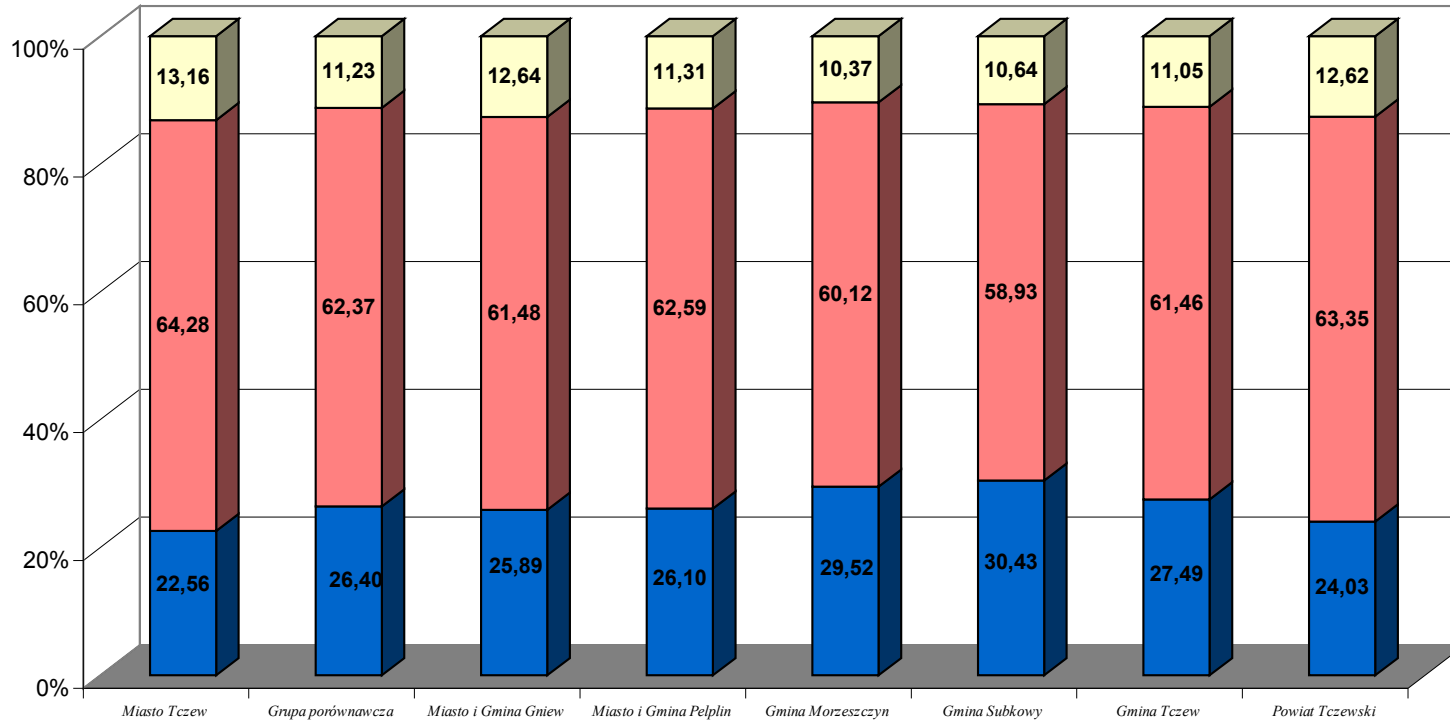
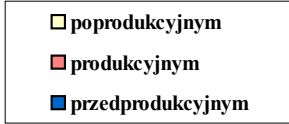
SPOŁECZNOŚĆ⁶

Liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn

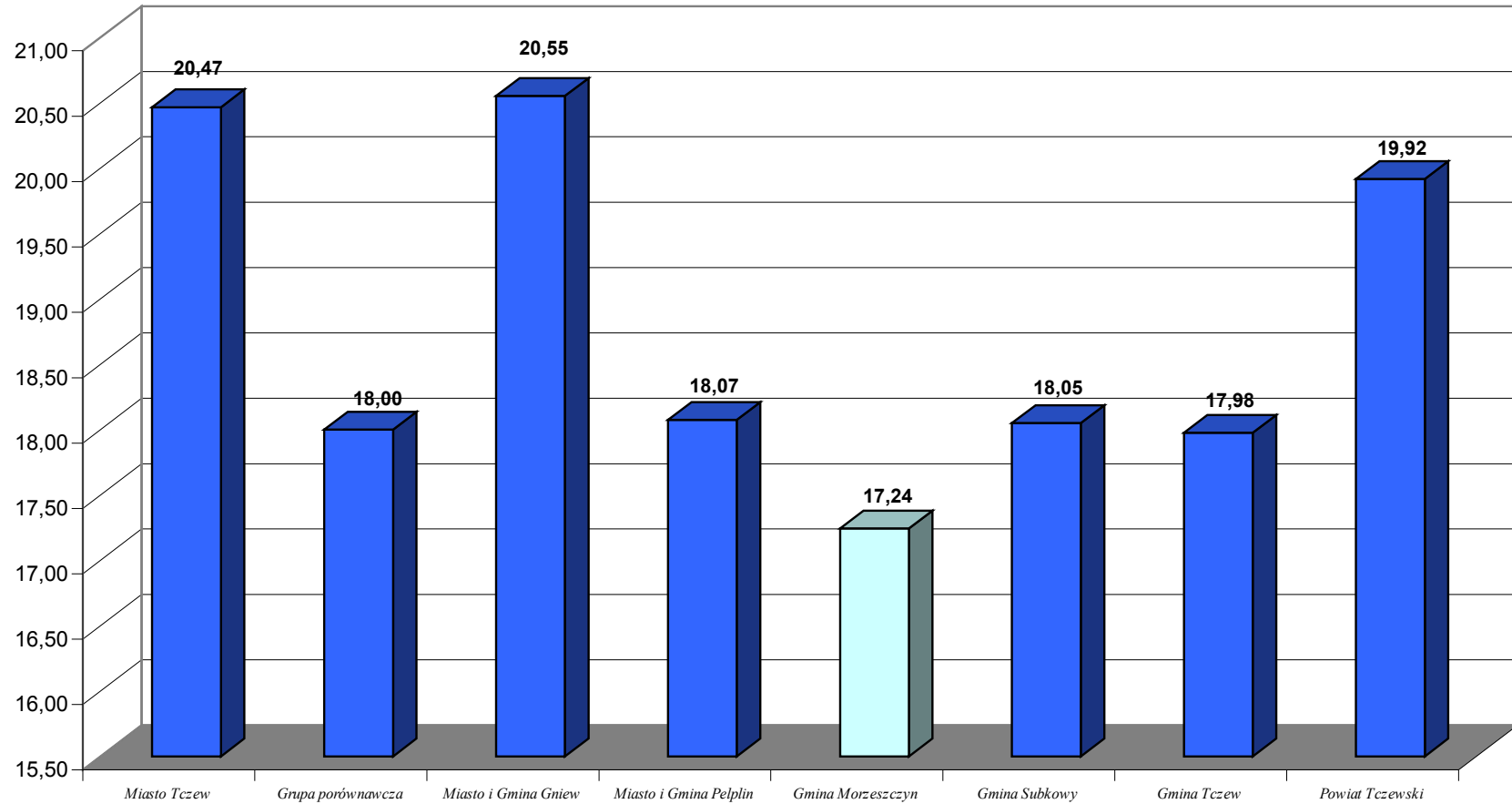

⁶ Opracowano na podstawie „Rocznika Statystycznego Województwa Pomorskiego 2004 – podregiony, powiaty i gminy”.

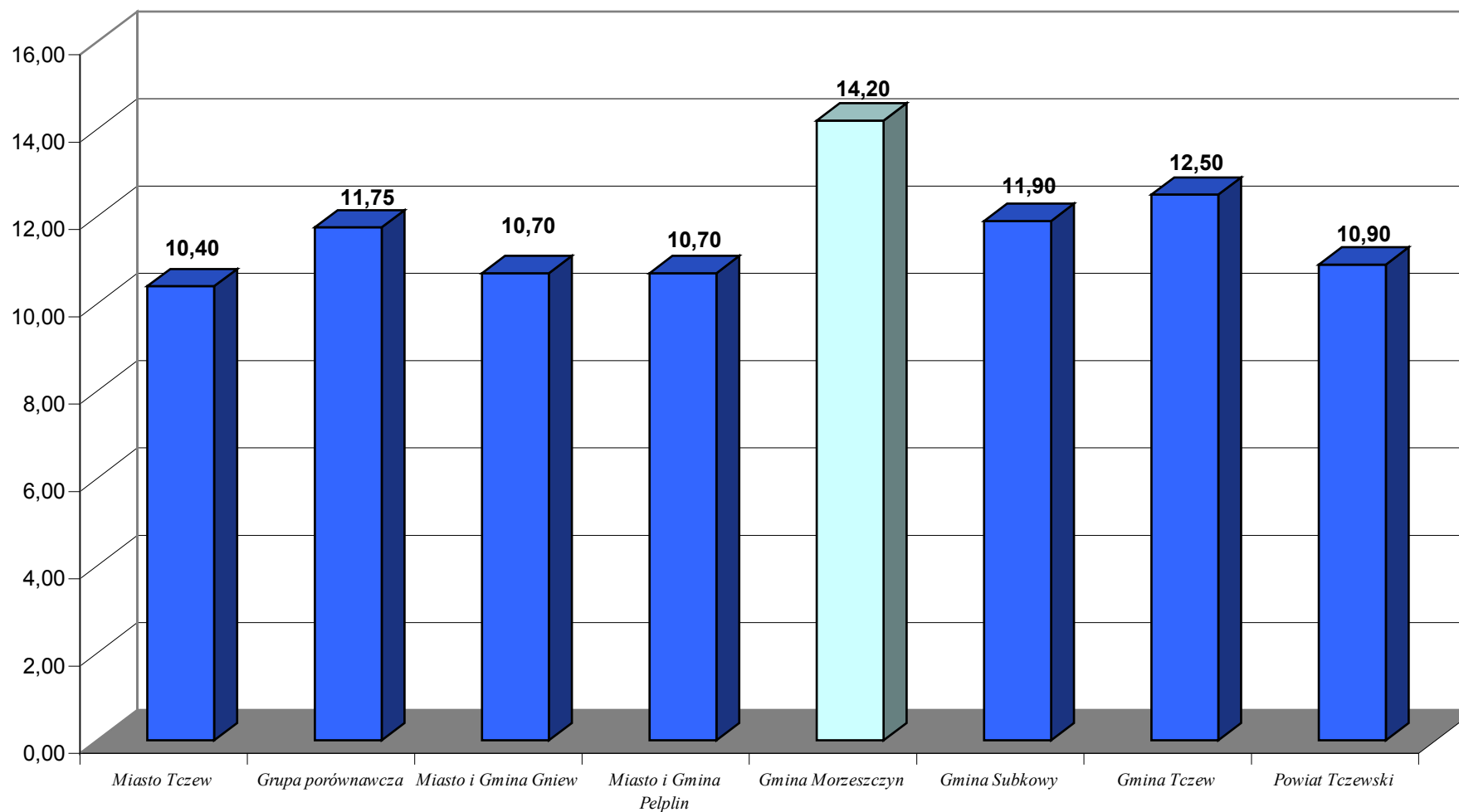
Struktura ludności w wieku:

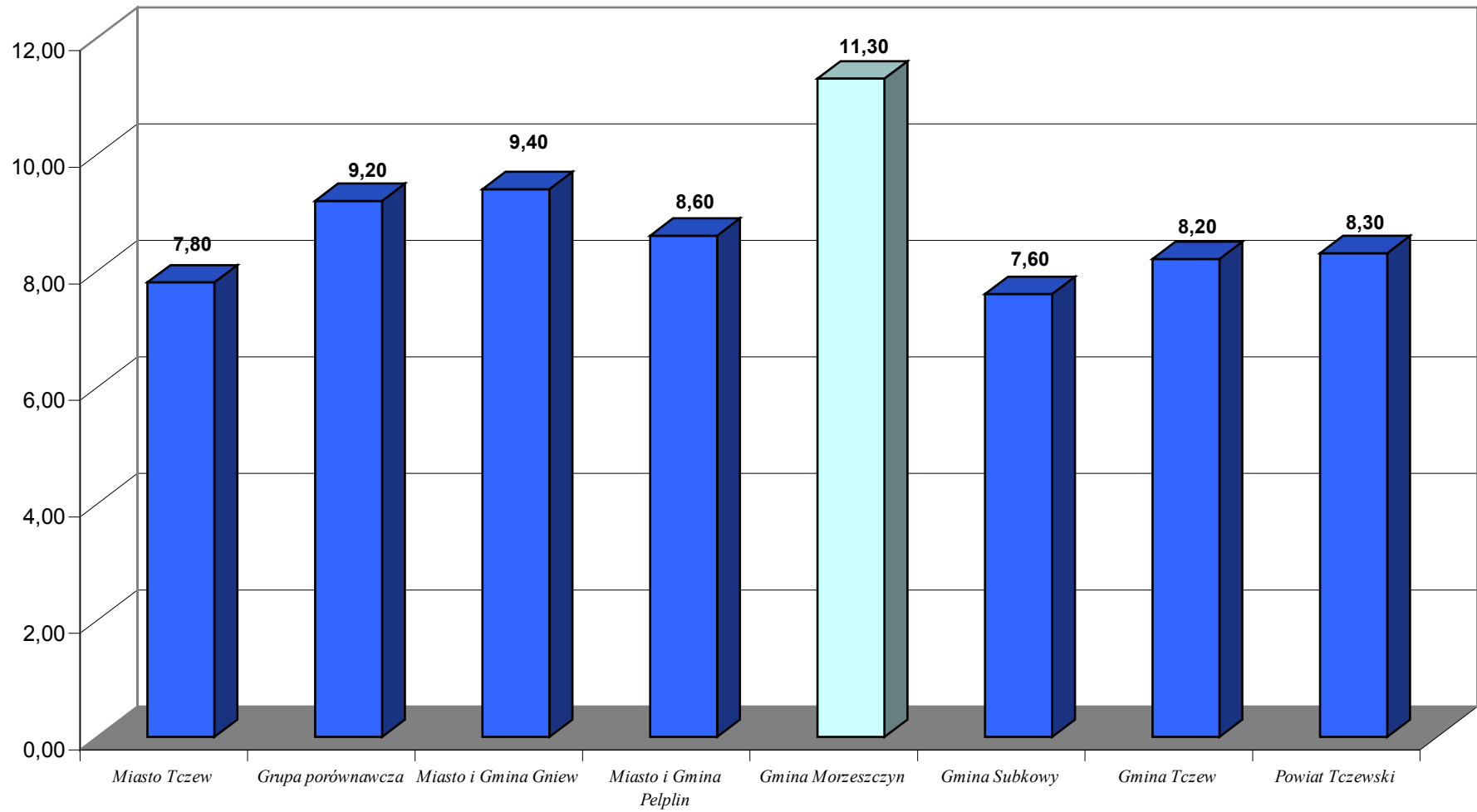
*Liczba osób w wieku poprodukcyjnym przypadająca
na 100 osób w wieku produkcyjnym*

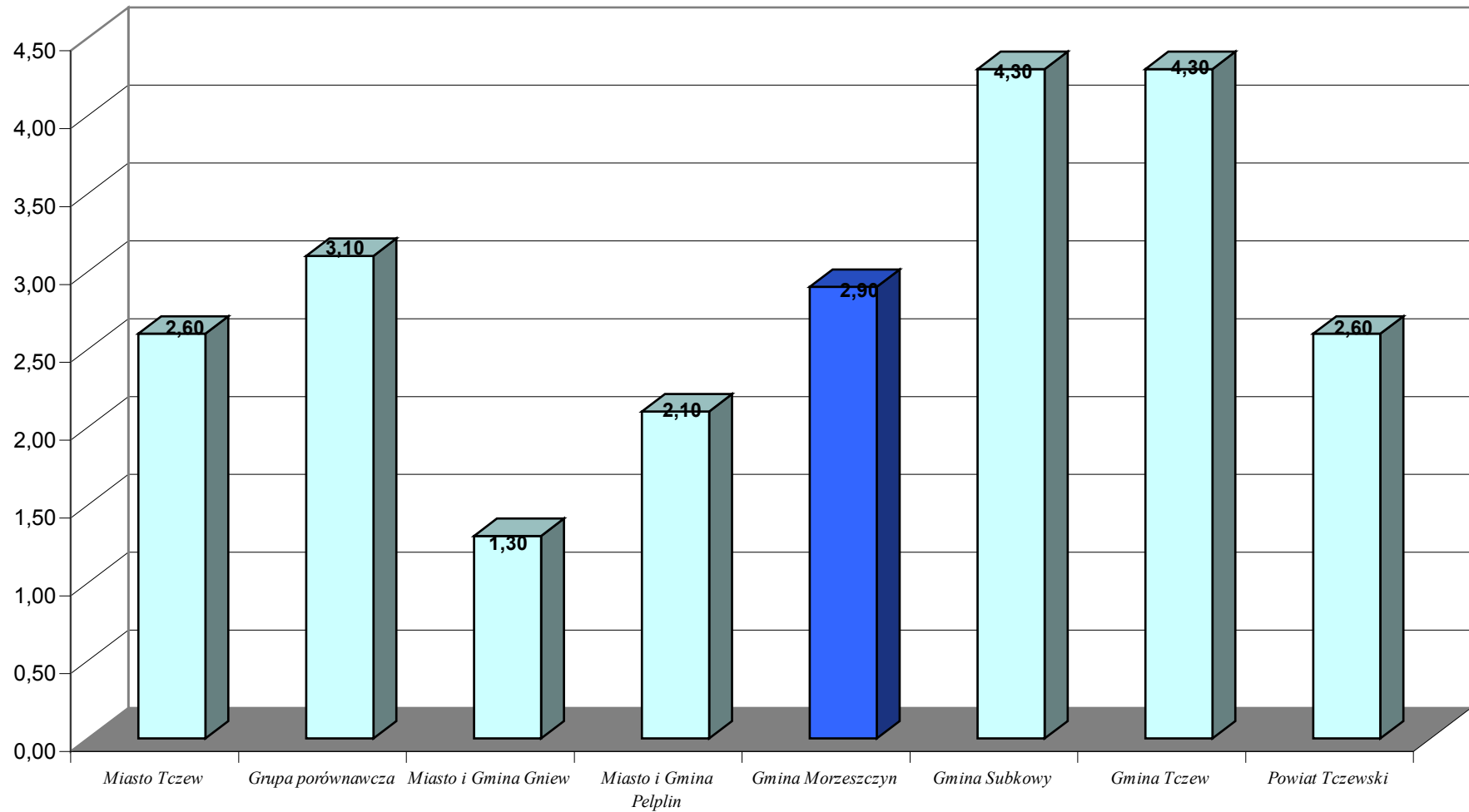
*Urodzenia żywe w liczbach bezwzględnych
na 1000 ludności*

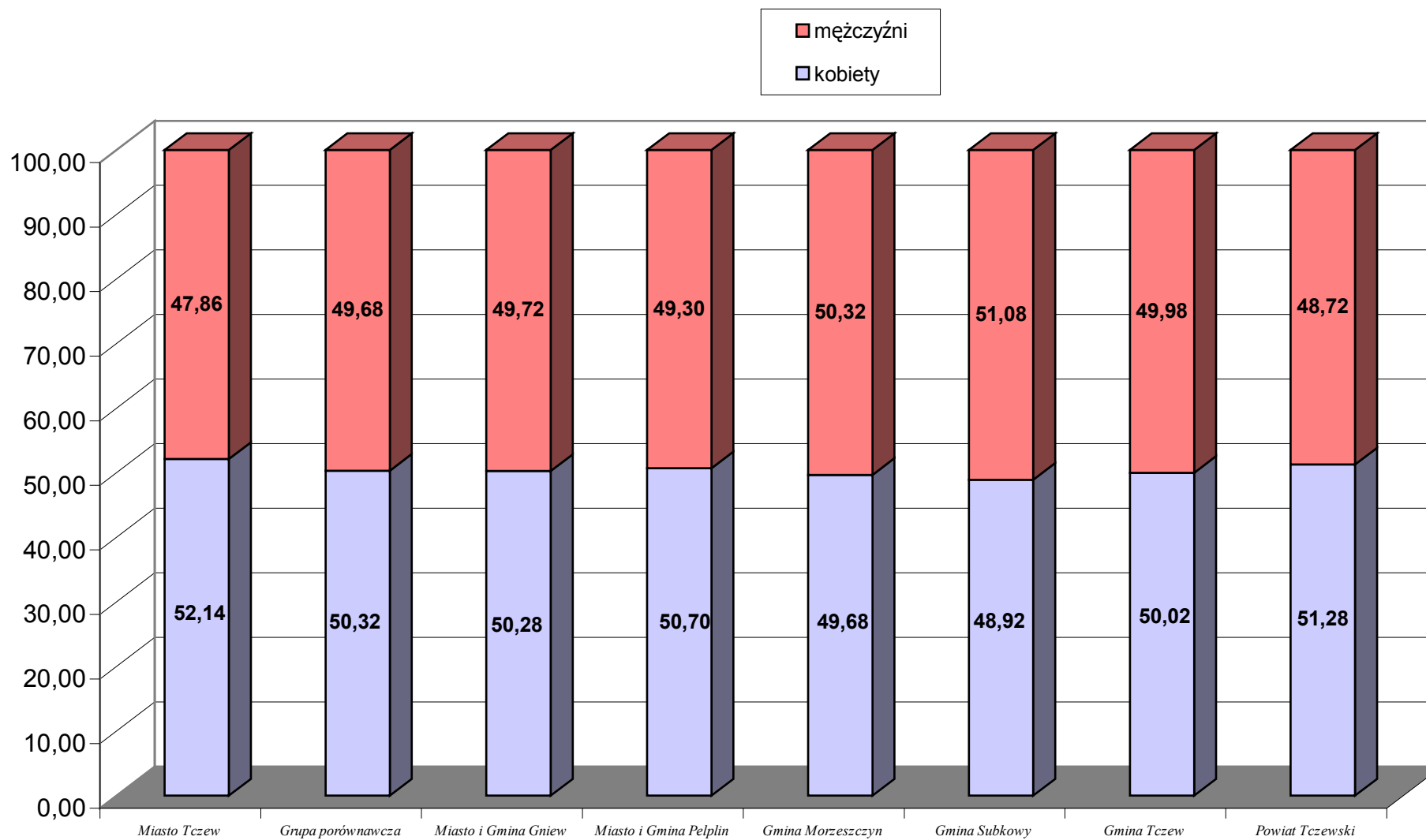
*Zgony w liczbach bezwzględnych
na 1000 ludności*

*Przyrost naturalny w liczbach bezwzględnych
na 1000 ludności*

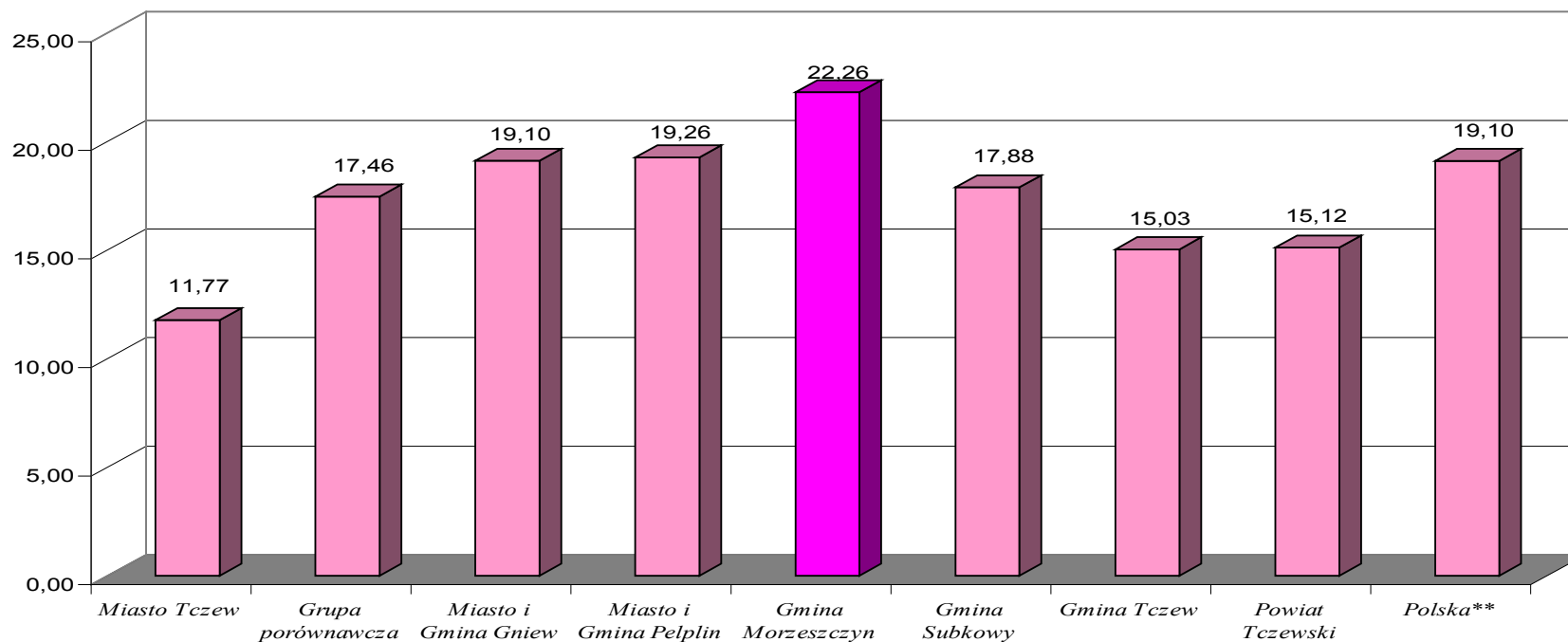

Struktura ludności według płci:

BEZROBOCIE

*Bezrobocie w %**

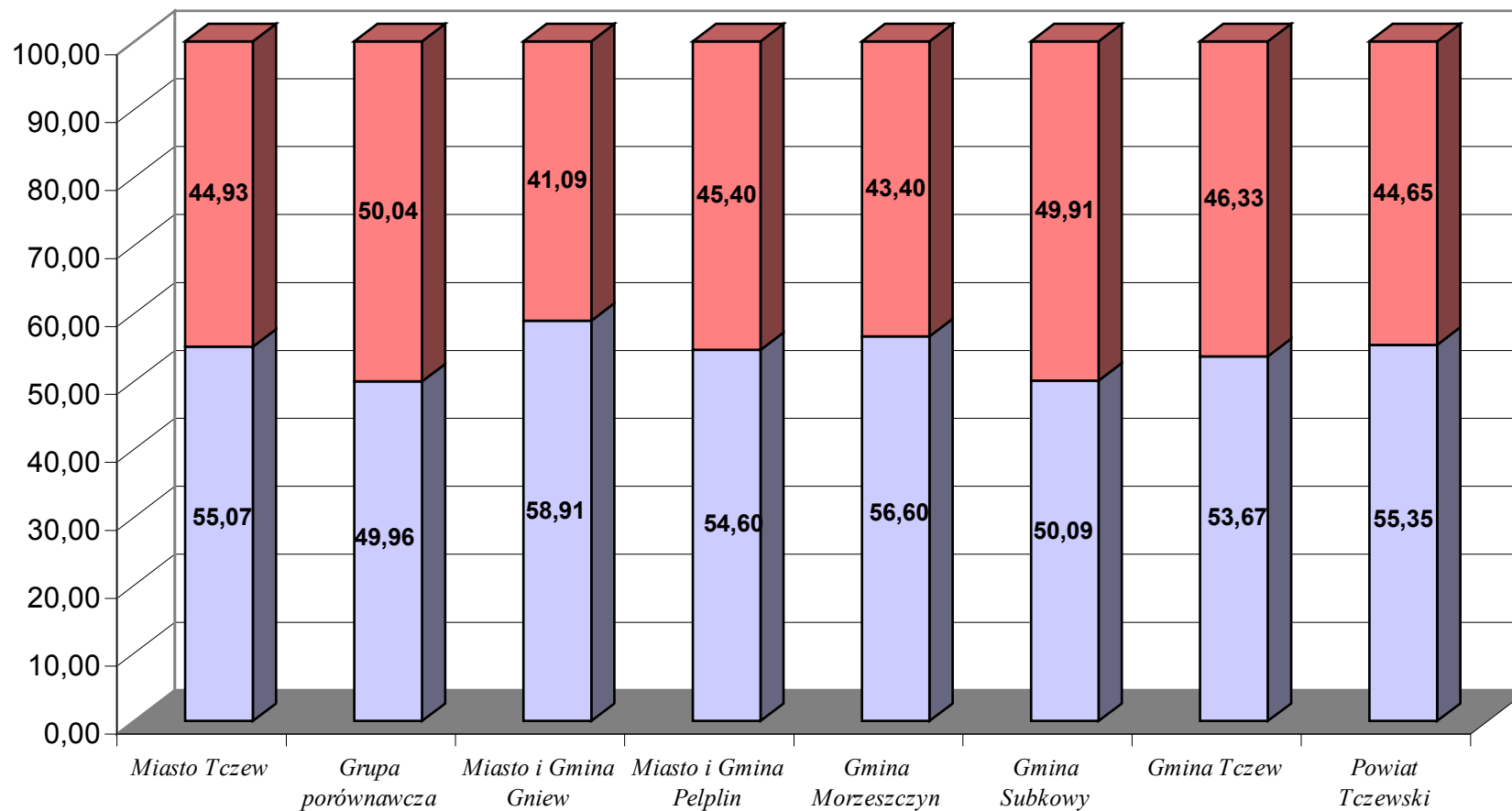
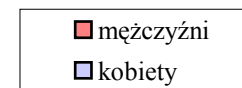

* - według stanu na 31.12.2004r.

* - Odsetek bezrobocia – procentowy udział bezrobotnych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym liczony w stosunku do poszczególnych gmin wchodzących w skład powiatu (z uwagi na brak danych dotyczących liczby ludności aktywnych zawodowo niemożliwe jest wyliczenie stopy bezrobocia)

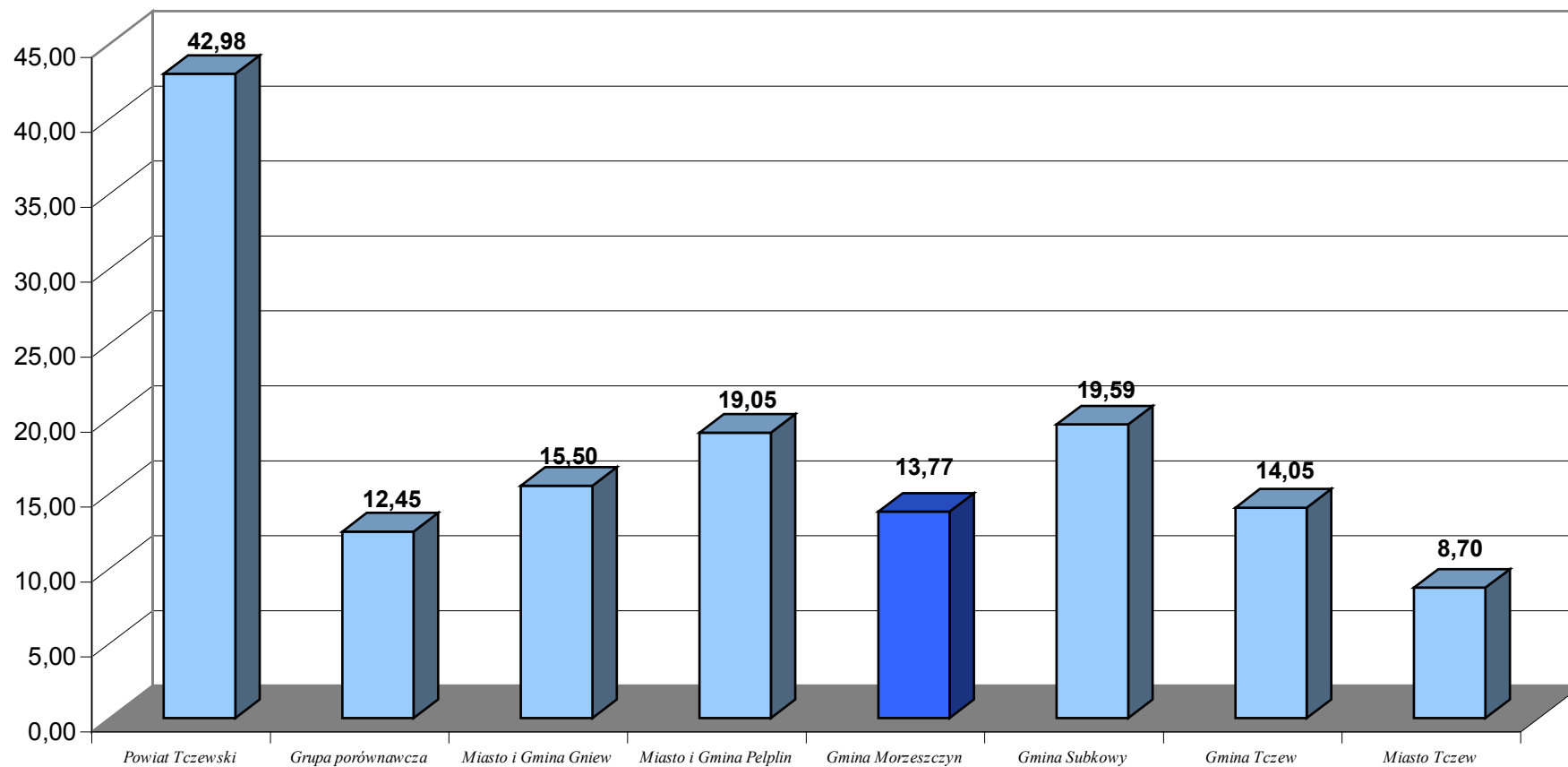
** - Stopa bezrobocia – obliczana w stosunku do powiatu, regionu i Polski liczona metodą: procentowy udział bezrobotnych w liczbie cywilnej ludności aktywnych zawodowo, szacowany na koniec każdego – badanego okresu

*Struktura procentowa bezrobocia według płci:**

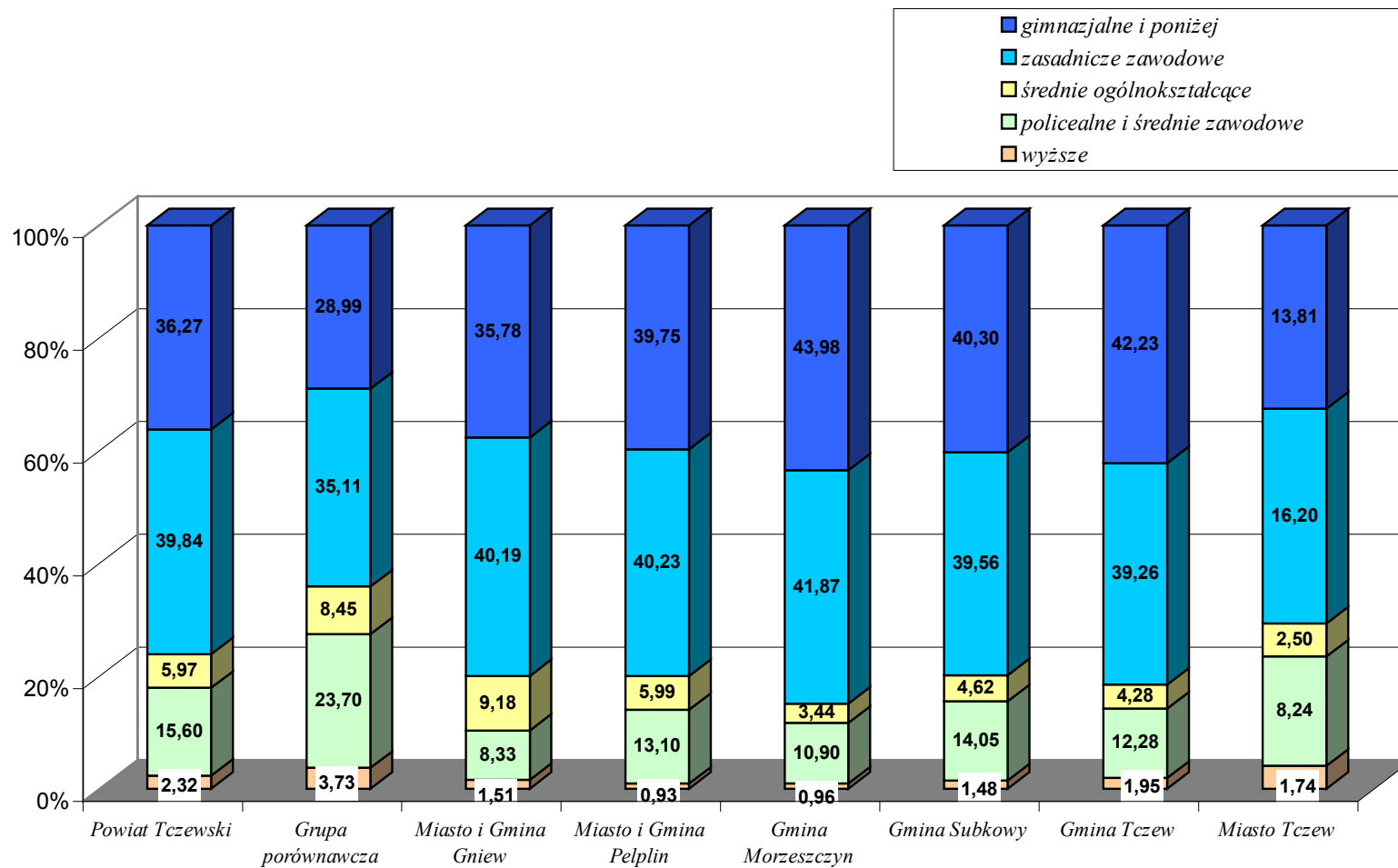
* - według stanu na 31.12.2004r.

**Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku
do liczby bezrobotnych ogółem:***

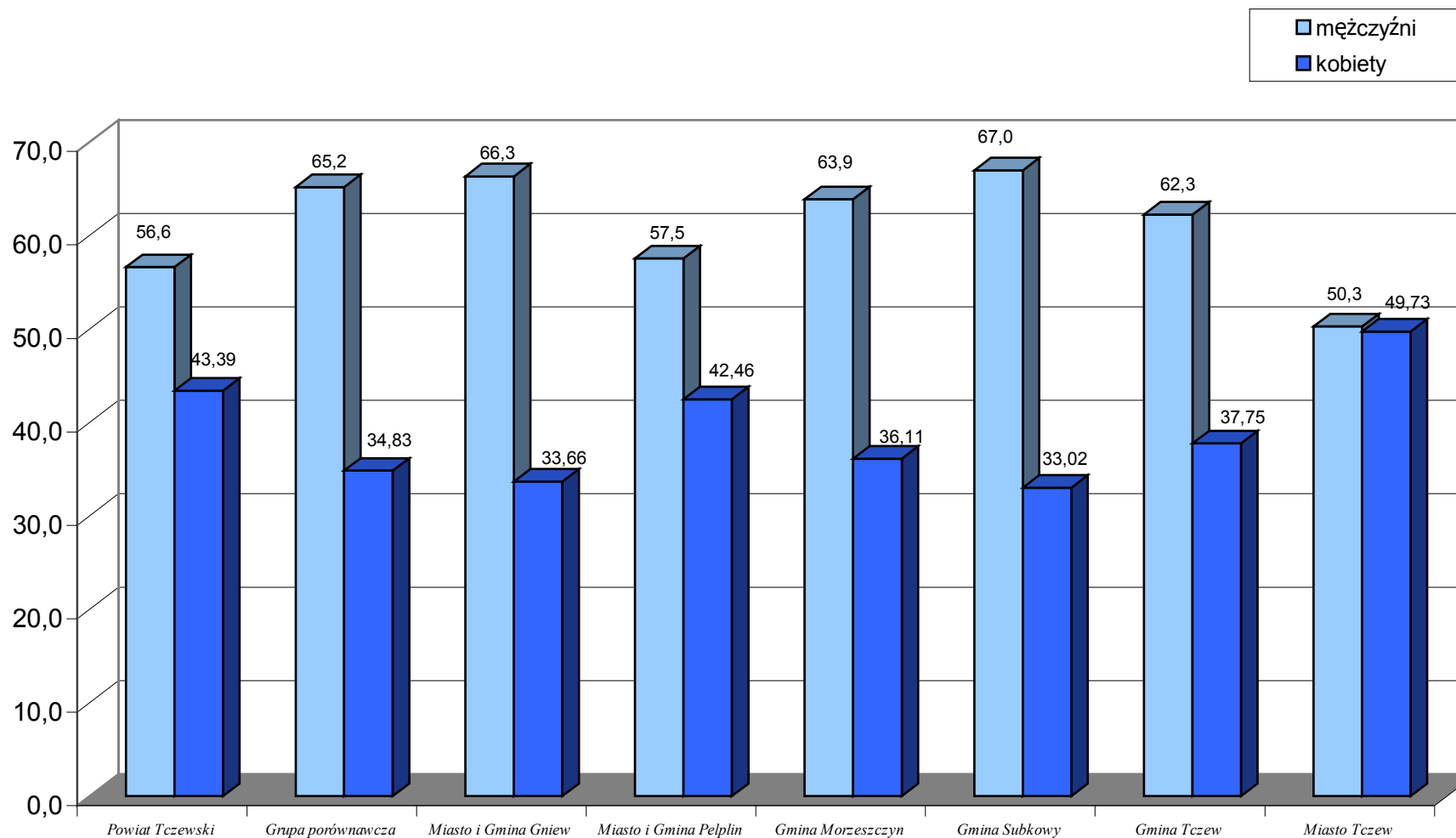
* - według stanu na 31.12.2004r.

Struktura procentowa bezrobocia według poziomu wykształcenia:*

* - według stanu na 31.12.2004r.

*Struktura procentowa bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku:**

* - według stanu na 31.12.2004r.

8.0. UWARUNKOWANIA ZEWNĘTRZNE

8.1. Uwarunkowania zewnętrzne w Europie

Podstawowe uwarunkowania zewnętrzne zawarte są w Europejskim Modelu Społecznym zawartym w Strategii Lizbońskiej.

Główne cele tego modelu to:

- pełne zatrudnienie i
- spójność społeczna.

Kolejne istotne założenia Europejskiego Modelu Społecznego to:

- aktywne przeciwdziałanie rosnącemu ubóstwu i nadmiernemu rozwarstwieniu społecznemu,
- chronienie najbardziej podatnych na wykluczenia społeczne,
- uznanie znaczenia mocnych i trwałych więzi rodzinnych i społecznych za jedne z istotnych czynników zapobiegających powstawaniu problemów społecznych,
- uwzględnianie trendów demograficznych w planowaniu polityki społecznej.

8.2. Uwarunkowania zewnętrzne krajowe

Dokumentami o istotnym znaczeniu strategicznym dla planowania rozwiązań problemów społecznych na szczeblu regionalnym i lokalnym są:

- Strategia Polityki Społecznej na lata 2002-2005. Praca i zabezpieczenie społeczne,
- Narodowa Strategia Integracji Społecznej,
- Założenia polityki ludnościowej w Polsce,
- Krajowy Plan Działań na Rzecz Integracji Społecznej na lata 2004-2006,

- Strategia Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego na lata 2007-2013,
- Strategia Rozwoju Edukacji na lata 2007-2013,
- Strategia Państwa dla Młodzieży na lata 2003-2012,
- Narodowa Strategia Rozwoju Kultury na lata 2004-2013.

Dokumentem o kluczowym znaczeniu dla planowanych rozwiązań w obszarze problematyki społecznej jest przyjęta w 2005 roku Strategia Polityki Społecznej na lata 2007-2013.

Dokument ten zawiera priorytety i kierunki polityki społecznej na lata 2007-2013, które winny determinować planowanie na szczeblu regionalnym i lokalnym.

Priorytet 1 – Poprawa warunków dla powstawania i funkcjonowania rodzin. Wsparcie rodzin w wychowaniu i edukacji dzieci.

- 1.1. Tworzenie warunków sprzyjających rozwojowi młodego pokolenia w rodzinie i środowiskach pozarodzinnych jako czynnika poprawy jakości kapitału ludzkiego.
- 1.2. Tworzenie i wzmocnienie rozwiązań służących godzeniu pracy zawodowej i wychowywania dzieci, w celu podniesienia aktywności zawodowej oraz umożliwienia pełniejszej realizacji planów prokreacyjnych.
- 1.3. Zbudowanie systemu wsparcia dla rodzin mających trudności opiekuńczo-wychowawcze.
- 1.4. System pomocy dla rodzin z dziećmi, celem wyrównywania deficytów rozwojowych u dzieci uczących się.
- 1.5. Rozwijanie placówek świadczących usługi edukacyjne, sportowo-rekreacyjne i kulturalne.

- 1.6. Kształtowanie pozytywnego klimatu wobec rodzin, małżeństwa i dzietności.
- 1.7. Wsparcie dla rodzin z dziećmi i niepełnosprawnymi, w celu wyrównania szans dzieci i młodzieży podejmujących i kontynuujących naukę.
- 1.8. Stworzenie kompleksowego systemu zapobiegania przestępczości, demoralizacji i nadużywania substancji psychoaktywnych przez młodzież.

Priorytet 2 – Wdrożenie aktywnej polityki społecznej.

- 2.1. Wspieranie aktywności zawodowej i edukacyjnej poprzez system pomocy społecznej.
- 2.2. Rozwój zatrudnienia socjalnego, w celu przywrócenia możliwości zatrudnienia osobom podlegającym wykluczeniu społecznemu.
- 2.3. Rozwój form ekonomii społecznej, na rzecz pobudzenia aktywizacji zawodowej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 2.4. Rozwój budownictwa mieszkaniowego i wsparcie gmin w budowie mieszkań dla osób wymagających pomocy socjalnej.
- 2.5. Stworzenie kompleksowego systemu probacyjnego.
- 2.6. Likwidacja pułapki dochodowej, ograniczenie zachęt do dezaktywacji zawodowej oraz zwiększenie szans zatrudnienia dla osób o niskich kwalifikacji.

Priorytet 3 – Kompleksowa rehabilitacja i aktywizacja osób niepełnosprawnych.

- 3.1. Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.
- 3.2. Tworzenie warunków do większej aktywności zawodowej osób niepełnosprawnych jako podstawy społecznej integracji i poprawy warunków ich życia.
- 3.3. Zapewnienie osobom niepełnosprawnym dostępu do usług społecznych.

- 3.4. Kształtowanie pozytywnych postaw wobec niepełnosprawności.
- 3.5. Reforma systemu rentowego.
- 3.6. Usprawnienie systemu rehabilitacji, na rzecz utrzymania możliwości aktywności zawodowej.
- 3.7. Rozwijanie całościowych systemów pomocy dla osób obarczonych nietypowymi rodzajami niepełnosprawności, wymagających kompleksowych i systemowych działań ze strony państwa.

Priorytet 4 – Budowa systemu wsparcia dla osób w wieku poprodukcyjnym.

- 4.1. Rozwijanie systemu opieki pielęgnacyjnej, celem zbudowania środowiskowego modelu integracji ludzi starszych i wymagających pomocy.
- 4.2. Wprowadzenie specjalizacji stacjonarnej opieki, celem budowy systemu specjalistycznego wsparcia dla osób wymagających szczególnej opieki.
- 4.3. Aktywizacja i integracja lokalna osób w wieku poprodukcyjnym, wykorzystanie potencjału osób starszych w środowisku lokalnym.
- 4.4. Zapewnienie odpowiednich świadczeń emerytalnych na starość.
- 4.5. Prowadzenie spójnej polityki wobec starości i na rzecz osób starszych.

Priorytet 5 – Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych.

- 5.1. Wdrożenie strategicznego, planowania lokalnej i regionalnej polityki społecznej, celem stworzenia metody koordynacji krajowej polityki społecznej.

- 5.2. Profesjonalizacja służb społecznych jako czynnika integracji lokalnej, celem zwiększenia samodzielności i aktywizacji zawodowej osób wymagających pomocy socjalnej.
- 5.3. Wdrożenie systemu informacji i poradnictwa obywatelskiego oraz dostępu do lokalnych środków przekazu i internetu.

Priorytet 6 – Partnerstwo publiczno-społeczne jako podstawa rozwoju usług społecznych.

- 6.1. Aktywizacja i mobilizacja partnerów lokalnych, regionalnych i krajowych.
- 6.2. Budowa partnerstwa publiczno-społecznego w zakresie działalności pożytku publicznego.
- 6.3. Wspieranie instytucji społeczeństwa obywatelskiego.
- 6.4. Wsparcie postaw obywatelskich.
- 6.5. Wzmocnienie partycypacji społecznej.

Priorytet 7 – Integracja społeczna i zawodowa imigrantów.

- 7.1. Wdrożenie polityki integracji społecznej i zawodowej imigrantów, celem prowadzenia kompleksowych działań wszystkich instytucji publicznych.
- 7.2. Wdrożenie polityki antydyskryminacyjnej, celem ograniczenia postaw ksenofobicznych wobec środowisk imigranckich.
- 7.3. Ustawiczne szkolenie kadr administracji publicznej oraz partnerów społecznych, celem przygotowania do pracy z uchodźcami.
- 7.4. Zaprojektowanie spójnego systemu współpracy z uchodźcami.

8.3. Uwarunkowania zewnętrzne regionalne

Na poziomie regionalnym dokumenty bezpośrednio odnoszącym się do innego opracowania jest Strategia Rozwoju Województwa Pomorskiego przyjęta uchwałą nr 987/XXXV/05 Sejmiku Województwa Pomorskiego z dnia 18 lipca 2005 roku. Dokument ten w dwóch priorytetach: Spójność i Dostępność określa cele strategiczne i kierunki działania.

SPÓJNOŚĆ

Oddziaływanie na zmniejszenie różnicowań wewnątrz województwa w poziomie rozwoju społecznego, gospodarczego i przestrzennego.

Cel strategiczny I

Wzrost zatrudnienia i mobilności zawodowej

Opis kierunków działań

1. poprawa zakresu i jakości usług rynku pracy w regionie;
2. aktywne formy wspomagania wzrostu zatrudnienia, zwłaszcza na obszarach dotkniętych wysokim, strukturalnym bezrobociem;

3. wspieranie przedsiębiorczości, promowanie pracy na odległość (telepraca) oraz elastycznych form zatrudnienia;
4. tworzenie instytucjonalnych, organizacyjnych i finansowych ram dla rozwoju zatrudnienia w formach pozarynkowych;
5. ułatwienie młodzieży z niezamożnych rodzin zdobywania wysokiej jakości wykształcenia; wspieranie otwartości systemu edukacji; wyrównywanie szans edukacyjnych;
6. upowszechnienie, poprawa jakości i zwiększenie różnorodności kształcenia ustawicznego, w tym inicjowanie i wspieranie programów edukacyjnych dostosowanych do trendów demograficznych i potrzeb rynku pracy;
7. tworzenie warunków dla wydłużania aktywności zawodowej oraz powrotów na rynek pracy absolwentów programów terapeutycznych i rehabilitacyjnych.

Cel strategiczny 2

Silne, zdrowe i zintegrowane społeczeństwo

Opis kierunków działań

1. budowa partnerstwa regionalnego na rzecz realizacji aktywnej polityki społecznej;
2. wspieranie działań na rzecz reintegracji wszystkich grup zagrożonych wykluczeniem;
3. ograniczanie patologii społecznych, m.in. poprzez inicjowanie i wspieranie programów profilaktycznych oraz terapeutycznych;
4. kompleksowe wspieranie funkcjonowania rodziny, w tym tworzenie rozwiązań służących godzeniu pracy zawodowej z wychowywaniem dzieci oraz rozwijanie innych usług społecznych na rzecz rodziny;
5. wspieranie różnorodnych form aktywności, m.in. w odniesieniu do osób w wieku poprodukcyjnym i niepełnosprawnych;
6. poprawa jakości i dostępności usług w zakresie ochrony zdrowia;
7. rozwój profilaktyki prozdrowotnej;
8. wspieranie przedsięwzięć służących promocji zdrowia i proekologicznemu stylowi życia;
9. poprawa bezpieczeństwa publicznego;
10. wspieranie efektywnego funkcjonowania zintegrowanego regionalnego systemu ratownictwa.

Cel strategiczny 3

Rozwój społeczeństwa obywatelskiego

Opis kierunków działań

1. aktywizacja, wzmacnianie potencjału i stymulowanie powstawania sieciowych struktur organizacji pozarządowych;
2. tworzenie warunków dla rozwoju dialogu społecznego między wszystkimi partnerami zaangażowanymi w rozwój społeczno-gospodarczy regionu;
3. umacnianie partnerstwa organizacji pozarządowych i samorządu terytorialnego dla skutecznej realizacji zadań publicznych, a także wspieranie wzrostu zaangażowania obywatelskiego w życiu publicznym;
4. promocja postaw obywatelskich i działalności prospołecznej;
5. wspieranie działań służących umacnianiu różnorodności i tożsamości regionalnej, utrwalanie dziedzictwa Kaszub, Kociewia, Powiśla i Żuław oraz innych części regionu, pielęgnacja i rozwój języka kaszubskiego i lokalnych dialektów, a także pielęgnowanie tradycji morskich i historycznych, w tym solidarnościowych;
6. wspieranie rozwoju kultury i poprawa dostępności mieszkańców regionu do oferty kulturalnej.

Cel strategiczny 4

Kształtowanie procesów społecznych i przestrzennych dla poprawy jakości życia

Opis kierunków działań

1. rewitalizacja obszarów regresu społeczno-gospodarczego, zdegradowanych obszarów miejskich, przemysłowych i po wojskowych, osiedli popegeerowskich, obszarów cennych kulturowo oraz obszarów zdegradowanych przyrodniczo;
2. wspieranie kompleksowej odnowy wsi pomorskiej;
3. racjonalizacja procesów suburbanizacji w otoczeniu metropolii i subregionalnych ośrodków rozwojowych;
4. wspieranie tworzenia optymalnych warunków zaspokajania potrzeb mieszkaniowych, m.in. dla poprawy mobilności przestrzennej mieszkańców.

DOSTĘPNOŚĆ

Zapewnienie mobilności ludzi, dostępności usług oraz sprawnego i bezpiecznego przepływu towarów, informacji, wiedzy i energii dzięki efektywnie funkcjonującej infrastrukturze, z poszanowaniem zasobów i walorów środowiska.

Cel strategiczny 3

Lepszy dostęp do infrastruktury społecznej, zwłaszcza na obszarach strukturalnie słabych

Opis kierunków działań

1. poprawa dostępu do infrastruktury edukacyjnej umożliwiająca wzrost jakości kształcenia, a także obejmująca skoordynowany rozwój bazy sportowo-rekreacyjnej;
2. budowa, modernizacja i poprawa stanu wyposażenia obiektów ochrony zdrowia i pomocy społecznej;
3. modernizacja wyposażenia i wspieranie działalności instytucji kultury, w tym także tworzenie warunków dla ośrodków integracji i aktywizacji społeczności lokalnych;
4. wsparcie funkcjonowania i rozwoju zintegrowanych systemów informacyjnych w obszarach: administracji publicznej, edukacji, rynku pracy, kultury, zdrowia, pomocy społecznej.

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Pomorskiego, wojewódzkie strategie sektorowe, jak też programy wojewódzkie. Sejmik Województwa Pomorskiego przyjął następujące główne strategie i programy:

- Strategia Rozwoju Turystyki Województwa Pomorskiego na lata 2004-2013;
- Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Pomorskiego;
- Program Rozwoju Województwa Pomorskiego na lata 2001-2006;
- Program Rozwoju Bazy Sportowej Województwa Pomorskiego na lata 2003-2006;
- Program Ochrony Środowiska Województwa Pomorskiego na lata 2003-2006 z uwzględnieniem perspektywy na lata 2007-2010;
- Wojewódzki Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego;
- Regionalny Program Operacyjny Województwa Pomorskiego na lata 2004-2006;
- Program Udrażniania Rzek Województwa Pomorskiego;
- Program Małej Retencji Województwa Pomorskiego do roku 2015.

8.4 Uwarunkowania lokalne

Uwarunkowania lokalne wynikające ze Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych dla Powiatu Tczewskiego (projekt) :

PRIORYTET I.

Podjąć działania w kierunku tworzenia sprawnie funkcjonującej profilaktyki w oparciu o dobrą infrastrukturę społeczną.

Opis kierunków działań:

1. Rozwijanie różnych form profilaktyki zdrowotnej we współpracy z lekarzami rodzinnymi.
2. Poradnie uzależnień – realizacja programów z zakresu wyprzedzania i asekuracji.
3. Centrum Integracji Społecznej – profilaktyka z organizacją grup wsparcia.

PRIORYTET II.

Tworzyć właściwą i o wysokim standardzie bazę dla realizacji zadań społecznych.

Opis kierunków działań:

1. Standaryzacja usług Domów Pomocy Społecznej.
2. Noclegowania.
3. Ośrodek Wsparcia dla uzależnionych.

CEL PIERWSZORZĘDNY I.

Stworzyć warunki do wykorzystania dostępnych środków Unii Europejskiej dla finansowania projektów wspierających rozwiązywanie problemów społecznych powiatu.

Opis kierunków działań:

1. Szkolenia dla beneficjentów bezpośrednich.
2. Informacja
i promocja istniejących programów pomocowych.
3. Utworzenie punktu informacyjnego dla wszystkich podmiotów kwalifikujących się do pomocy ze strony Unii Europejskiej
i NMF⁷.

CEL PIERWSZORZĘDNY II.

Inicjować tworzenie fundacji i stowarzyszeń dla rozwiązywania określonych problemów pomocy społecznej i pozyskiwania nowych źródeł finansowania.

Opis kierunków działań:

1. Tworzenie partnerstw publicznych instytucji pomocy społecznej
i organizacji pozarządowych dla realizacji wspólnych projektów.
2. Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych.
3. Stworzenie czytelnego systemu dotacji z budżetu gminy dla organizacji pozarządowych.

⁷ NORWESKI MECHANIZM FINANSOWY

CEL PIERWSZORZĘDNY III.

Podjąć działania w kierunku pełnej edukacji społeczeństwa na temat zagrożeń społecznych i instrumentów pomocy w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom.

Opis kierunków działań:

1. Forum organizacji pozarządowych z udziałem sektora publicznego pomocy społecznej i lokalnych decydentów.
2. Współpraca z lokalnymi mediami w zakresie popularyzacji form pomocy społecznej.
3. Organizacja licznych szkoleń dla bezpośrednich beneficjentów pomocy społecznej.

CEL PIERWSZORZĘDNY IV.

Stworzyć warunki dla sprawnie działającego systemu pomocy społecznej, w tym kompleksowe wsparcie rodzin dotkniętych niepełnosprawnością.

Opis kierunków działań:

1. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi w obszarze kompensacji i solidaryzmu z rodzinami dotkniętymi niepełnosprawnością.
2. Utworzenie Forum organizacji pozarządowych z udziałem sektora publicznego.
3. Utworzenie Centrum Wolontariatu – jako naturalnego wsparcia dla całego systemu pomocy społecznej.

CEL DRUGORZĘDNY I.

Podjąć działania w kierunku minimalizowania patologii społecznych (rodzinnych) oraz zwiększenia opieki medycznej w zakresie leczenia uzależnień.

Opis kierunków działań:

1. Monitoring środowisk zagrożonych w ramach działań wyprzedzających.
2. Tworzenie miejsc dla osób uzależnionych z możliwością prowadzenia terapii.
3. Współpraca z Policją z Sądami i Prokuraturą w zakresie działalności prewencyjnej i edukacyjnej.

CEL DRUGORZĘDNY II.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia współpracy z instytucjami pomocy społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Udrożnienie współpracy pomiędzy Mig, OPS, a PCPR.
2. Utworzenie na szczeblu powiatu Centrum wspierania organizacji pozarządowych.
3. Jawność realizowanych projektów przez równe podmioty pomocy społecznej (strona Internetowa).

CEL DRUGORZĘDNY III.

Działać na rzecz rozwijania świadomości zagrożeń.

Opis kierunków działań:

1. Budowa bazy informacyjnej nt. zagrożeń wraz z monitoringiem.
2. Warsztaty dla rodziców w oparciu o istniejącą bazę oświatową.
3. Szkolenia pracowników samorządowych nt. istoty i rozwoju patologii.

CEL DRUGORZĘDNY IV.

Podjąć działania w kierunku zmniejszenia bezrobocia i jego ujemnych skutków.

Opis kierunków działań:

1. Skuteczna realizacja założeń rozwoju gospodarczego gmin w oparciu o lokalne strategie – aktywna polityka tworzenia nowych miejsc pracy.
2. Obejmowanie zorganizowaną pomocą ubogich.
3. Monitoring i niwelowanie patologii w rodzinie.

CEL DRUGORZĘDNY V.

Podjąć działania na rzecz wzrostu wyrozumiałości i tolerancji społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Współpraca z mediami w zakresie wydawania cyklicznych materiałów podwyższających świadomość mieszkańców w zakresie istniejących problemów społecznych.
2. Cykliczne organizowanie imprez integracyjnych w różnych obszarach działalności miasta.
3. Kreowanie postaw wyrozumiałości i tolerancji poprzez eksponowanie przez decydentów udziału beneficjentów pomocy społecznej w różnych projektach miasta.

CEL DRUGORZĘDNY VI.

Podjąć działania w kierunku stworzenia systemu interwencji kryzysowej.

Opis kierunków działań:

1. Zapewnienie schronienia ofiarom przemocy.
2. Stworzenie szybkiego dostępu do wsparcia emocjonalnego i psychicznego.
3. Organizacja grup wsparcia.

CEL DRUGORZĘDNY VII.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia ograniczonych zasobów kadrowych w pomocy społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Zatrudnienie absolwentów kierunków specjalistycznych szkół wyższych w ramach programów wspierających zatrudnienie absolwentów.
2. Budowa bazy wolontariatu opartego na młodzieży starszej.
3. Korzystanie z monitoringu środowisk zagrożonych prowadzonego przez organizacje pozarządowe.

CEL DRUGORZĘDNY VIII.

Stworzyć warunki dla okazywania przyjaznego nastawienia w stosunku do osób oczekujących pomocy.

Opis kierunków działań:

1. Szeroka informacja nt. zakresu pomocy społecznej świadczonej zarówno przez sektor publiczny, jak i pozarządowy.
2. Tworzenie warunków intymności w kontaktach z bezpośrednimi beneficjentami pomocy.
3. Przestrzeganie zasad anonimowości i indywidualnego podejścia do beneficjenta.

9.0. ANALIZA SWOT

Podczas przeprowadzonej debaty strategicznej pracowano nad analizą zasobów wewnętrznych i analizą otoczenia zewnętrznego pod kątem szans i zagrożeń. Przeprowadzono tzw. analizę SWOT. Analiza SWOT stała się podstawą do zidentyfikowania i sformułowania podstawowych problemów i zagadnień strategicznych.

Nazwa SWOT jest akronimem angielskich słów Strengths (mocne strony), Weaknesses (słabe strony), Opportunities (szanse w otoczeniu), Threats (zagrożenia w otoczeniu).

Jest ona efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron organizacji oraz badania szans i zagrożeń, jakie stoją przed polityką społeczną powiatu. SWOT zawiera określenie czterech grup czynników:

- „**mocnych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią silne strony polityki społecznej i które należy wykorzystać sprzyjając będą jej wzmocnieniu (utrzymać je jako mocne, i na których należy oprzeć jej przyszły rozwój);
- „**słabych stron**” – uwarunkowań wewnętrznych, które stanowią słabe strony polityki społecznej, i które niewyeliminowane będą ją osłabiać (ich oddziaływanie należy minimalizować);
- „**szans**” - uwarunkowań zewnętrznych, które nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą być traktowane jako szanse, i przy odpowiednio podjętych działaniach, wykorzystane jako czynniki sprzyjające rozwiązywaniu problemów społecznych;
- „**zagrożeń**” - uwarunkowań zewnętrznych, które także nie są bezpośrednio zależne od zachowania społeczności gminy, ale które mogą stanowić zagrożenie dla rozwiązywania problemów społecznych.

Podczas sesji, jej uczestnicy zostali poproszeni o wskazanie na najważniejsze czynniki i ich uszeregowanie wg obszarów analizy. Przeprowadzone wśród uczestników debat badania ankietowe dały możliwość poznania polityki społecznej gminy poprzez pryzmat ich opinii, pozwoliły dodatkowo przybliżyć i określić najważniejsze jej problemy. Ankietowani odpowiadali na pytania, co – ich zdaniem – jest mocną stroną polityki społecznej gminy, z jakimi polityka społeczna boryka się trudnościami i jak można je zwalczać, wykorzystując rysujące się szanse.

Wyniki ankiet były podstawą do przeprowadzenia analizy SWOT (mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń). Analiza dotyczy sytuacji, w jakiej obecnie znajduje się pomoc społeczna gminy, pozwala sformułować koncepcje rozwoju poszczególnych jej elementów sprzyjających rozwiązywaniu problemów społecznych.

Przedstawiona poniżej analiza mocnych i słabych stron oraz szans i zagrożeń jest syntezą poszczególnych obszarów polityki społecznej. Wiele kwestii podnoszonych było w sposób nieomal identyczny przez kilka lub nawet kilkanaście osób, można je, zatem nazwać uniwersalnymi. Wiele zaś było tak szczegółowych, iż można by je traktować jako punkt wyjścia do konstruowania już nawet nie celu, a właściwie konkretnego programu operacyjnego lub projektu.

Poniższy zbiór informacji o mocnych i słabych stronach polityki społecznej i stojących przed nią szansach i zagrożeniach jest uzgodnioną wypadkową wiedzy o stanie i potrzebach problematyki społecznej gminy ułożonych przekrojowo. Niektóre zapisy z powodu swej lakoniczności mogą wydawać się nie do końca czytelne, ale zespół redakcyjny z pełną świadomością dokonał takich właśnie rozstrzygnięć.

Analiza SWOT jest kontynuacją i podsumowaniem diagnozy stanu i w niej znajduje uzasadnienie większość rozstrzygnięć.

MOCNE STRONY

- Zdobywania wykształcenia (zawodowego i wyższego) przez młodzież.
- Dobrze układająca się współpraca pomiędzy instytucjami, zakładami pracy, samorządem.
- Otwartość samorządu na współpracę z innymi samorządami, agendami rządowymi.
- Rozwijający się średni i drobny przemysł lokalny.

SŁABE STRONY

- Wysokie bezrobocie, powodujące zubożenie społeczeństwa i występowanie patologii.
- Charakter gminy typowo rolniczy, pozbawiony walorów turystycznych i bazy.
- Brak organizacji pozarządowych, stowarzyszeń działających na rzecz ludzi dotkniętych ubóstwem, niepełnosprawnością.
- Brak Dziennego Domu Pomocy Społecznej dla osób niepełnosprawnych.
- Niskie kwalifikacje zawodowe osób w wieku produkcyjnym w przedziale wiekowym 30-60 lat.
- Brak mieszkań socjalnych.
- Brak ofert pracy dla kobiet.

SZANSE

- Pozyskiwanie funduszy z Unii Europejskiej poprzez udział w różnych programach.
- Korzystanie z doświadczeń innych instytucji, organizacji w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.
- Otwarcie rynku pracy w krajach Unii Europejskiej.
- Budowa autostrady A - 1.
- Prospołeczna polityka państwa.
- Wzrost gospodarczy w skali makro.

ZAGROŻENIA

- Niechęć pracodawców zatrudniania pracowników dojeżdżających do pracy z odległych terenów, a w szczególności ze wsi.
- Niespójność przepisów prawnych.
- Niski rozwój gospodarczy kraju.
- Zbyt mała liczba kursów, szkoleń organizowanych przez Urząd Pracy umożliwiających podnoszenie kwalifikacji zawodowych bezrobotnym .
- Występowanie szarej strefy na rynku pracy.
- Trudności formalne i prawne w pozyskiwaniu środków z Unii Europejskiej.
- Brak ofert pracy na rynku pracy poza gminą.

10.0. MISJA

POMOC SPOŁECZNA

W GMINIE MORZESZCZYN
ZINTEGROWANYM SYSTEMEM
WSPIERANIA DZIECI, MŁODZIEŻY,
OSÓB SAMOTNYCH ORAZ RODZIN
ZNAJDUJACYCH SIĘ CZASOWO LUB
NA STAŁE W TRUDNEJ SYTUACJI
MATERIALNEJ LUB OBCIĄŻONYCH
NIEKORZYSTNYMI DLA ICH
ROZWOJU ZJAWISKAMI
SOCJOLOGICZNYMI.
SYSTEM OPARTY NA MODELOWEJ
WSPÓŁPRACY OFICJALNYCH
STRUKTUR SAMORZĄDOWYCH Z
ORGANIZACJAMI POZARZĄDOWYMI
O CHARAKTERZE SPOŁECZNYM.

11.0. DIAGNOZA STANU

Wyszczególniono w niej najważniejsze cechy poszczególnych obszarów przyjętych do oceny oraz określenia celów i kierunków działania w procesie debaty strategicznej.

Diagnoza stanu jest syntezą wyników debaty strategicznej i raportu o stanie.

Charakterystykę obszarów cechuje wyszczególnienie najważniejszych ich cech w odniesieniu do polityki rozwiązywania problemów społecznych jako całości, jej zróżnicowań wewnętrznych oraz pozycji w gminie.

Poszczególnym wnioskowi przyporządkowano znaczenie:

- wartość pozytywna dla planowanych procesów rozwiązywania problemów społecznych w gminie Morzeszczyn (+),
- wartość obecnie o niewielkim znaczeniu dla polityki rozwiązywania problemów społecznych (+/-),
- wartość negatywna dla kreowania polityki rozwiązywania problemów społecznych (-).

Oceny potencjału wewnętrznego dokonano podstawową metodą, tj. analizą SWOT, która jest bilansem słabych i mocnych stron oraz szans i zagrożeń.

EDUKACJA

Sieć szkół podstawowych i gimnazjalnych	(+)
Wewnątrzszkolna infrastruktura edukacyjna	(+/-)
Sportowa baza przyszkolna	(+/-)
Stan techniczny obiektów szkolnych	(+/-)
Profilaktyka w szkołach	(+/-)
Edukacja rodziców	(+)
Edukacja ekologiczna	(+)
Edukacja pozaszkolna	(+/-)

FINANSE

Budżet gminy	(+/-)
Absorpcja środków U.E.	(+/-)
Kondycja finansowa organizacji pozarządowych	(-)
Polityka wewnętrzna NGO	(+)
Środki na realizację polityki społecznej	(+/-)
Udział kapitału prywatnego w finansowaniu zadań polityki społecznej	(-)

INFRASTRUKTURA

Stan techniczny placówek oświatowych	(+/-)
Świetlice socjoterapeutyczne	(+)
Punkt konsultacyjno – informacyjny dla ofiar przemocy	(+/-)
Grupy wsparcia	(+)
Telefon zaufania	(+)
Świetlice miejskie	(+/-)
Budownictwo socjalne	(-)
Dostęp do Internetu	(+/-)
Dom Pomocy społecznej	(+)

PROBLEMY SPOŁECZNE

Bezpieczeństwo	(+)
Patologie społeczne	(+/-)
Narkomania	(+/-)
Alkoholizm	(-)
Wykluczenie	(+/-)
Obszary ubóstwa	(+/-)
Niepełnosprawność	(+/-)
Bezradność	(+/-)
Bezdomność	(-)

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

Bezrobotni z prawem do zasiłku	(-)
Bezrobocie	(-)
Aktywność społeczna	(+/-)
Inteligencja społeczna	(+/-)
Dostęp do kultury	(+/-)
Dostęp do opieki medycznej	(+/-)
Organizacje pozarządowe	(+)
Komunikacja wewnętrzna	(+/-)
Komunikacja zewnętrzna	(+/-)
Dostęp do usług poza handlem	(+/-)

12.0. CELE I KIERUNKI DZIAŁANIA

Cele wraz z kierunkami działania zostały podzielone na obszary strategiczne. Obszary strategiczne są najistotniejszymi polami działania polityki społecznej, jednocześnie wytyczają kierunki prac na najbliższe lata.

Działalność polityki społecznej w gminie Morzeszczyn koncentrować będzie się na pięciu obszarach:

- **EDUKACJI,**
- **FINANSACH,**
- **INFRASTRUKTURZE,**
- **PROBLEMACH SPOŁECZNYCH,**
- **SPOŁECZNOŚCI LOKALNEJ.**

Tablica celów w poszczególnych obszarach (edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna) uporządkowuje pod względem ważności i znaczenia dla rozwoju poszczególne zidentyfikowane cele*.

PRIORYTETY - w każdym z tych obszarów (trzy cele) to takie cele, bez których utrzymanie obecnego status quo pewnego minimum działań na rzecz rozwiązywania problemów społecznych nie jest możliwe.

CELE PIERWSZORZĘDNE to cele, które w skrócie można określić jako cele prorozwojowe (ich realizacja przyspieszy rozwiązywanie problemów społecznych w danym obszarze).

CELE DRUGORZĘDNE to cele, które są ważne dla danego obszaru, ale czas i tempo realizacji tych celów zależy od uwarunkowań zewnętrznych i wewnętrznych możliwości finansowania (cele rezerwowe).

Kierunki działania zmierzające do realizacji poszczególnych celów strategicznych przedstawiono poniżej każdego z celów w układzie tabelarycznym.

UWAGA

Zidentyfikowane cele i kierunki działania w poszczególnych obszarach są jedynie podstawą do ostatecznego wyboru wariantu rozwiązywania problemów społecznych.

Nie jest możliwa realizacja wszystkich zidentyfikowanych celów w okresie realizacji Strategii. Cele, które nie znalazły miejsca w wybranym wariantcie mogą być podstawą dla aktualizacji Strategii w następnych latach, w procesie monitorowania tego dokumentu.

KACJA

PRIORYTETY

Stworzyć warunki do szerokiej dostępności do usług i zajęć dla młodych mieszkańców gminy

Działać na rzecz wzrostu świadomości społecznej

Stwarzać warunki dla dalszego kształcenia i rozwoju kadry pracowników pomocy społecznej

Kierunki działania		Kierunki działania			Kierunki działania		
Zajęcia pozalekcyjne	Poprawa bazy lokalowej szkół	Ośrodek Edukacji Dorosłych na bazie szkół.	Warsztaty dla rodziców	Upublicznienie informacji problematyki społecznej	Finansowanie szkoleń specjalistycznych	System motywacji finansowej	Łatwość dostępu do informacji w zakresie pomocy społecznej

CELE PIERWSZORZĘDNE

Wzmacniać na rzecz rozwijania świadomości zagrożenia

Podjąć działania w kierunku podwyższania świadomości rządzących w zakresie problematyki społecznej

Wzmacniać struktury oświaty w gminie

Kierunki działania		Kierunki działania			Kierunki działania		
Warsztaty dla rodziców	Szkolenie dla urzędników na temat istoty i rozwoju patologii	Szkolenie dla organów ustawowych samorządu gminy Morzeszczyn	Edukacja nauczycieli i wychowawców	Monitoring i wizytacja środowisk zagrożonych przez władze gminy	Wydłużenie czasu otwarcia placówek oświatowych	Większy udział psychologów w życiu szkoły	Wzmocnienie struktury oświaty „bez szkodliwych”

FINANSE

PRIORYTETY

Podjąć działania i współpracę z podmiotami pomocy społecznej w zakresie skutecznej realizacji projektów społecznie użytecznych.

Wspierać finansowo przedsięwzięcia kulturalne o zasięgu masowym.

Stworzyć warunki do wykorzystania dostępnych środków Unii Europejskiej dla finansowania projektów wspierających rozwiązywanie problemów społecznych gminy.

Kierunki działania

Edukacja beneficjentów w zakresie zarządzania finansami.

Ścisła współpraca struktur pomocy społecznej z organizacjami pozarządowymi.

Jawność decyzji finansowych organizacji tworzących projekty społecznie użyteczne.

Kierunki działania

Coroczny plan imprez kulturalnych o charakterze masowym.

Publiczna ocena możliwości i wielkości udziału finansowego gminy w wybranych imprezach kulturalnych.

Sponsoring imprez za pośrednictwem gminy.

Kierunki działania

Baza projektów

Koordinacja w realizacji tych samych projektów

Promocja dobrych projektów

CELE PIERWSZORZĘDNE

Podjąć działania w zakresie większego zaangażowania sponsoringu w rozwiązywaniu problemów społecznych

Podjąć działania na rzecz wsparcia finansowego rodzin

Podjąć działania w kierunku finansowania przedsięwzięć na rzecz wspierania dzieci w szkołach

Kierunki działania

Partnerstwo publiczno-prywatne w realizacji projektów

Wspieranie niepublicznych jednostek realizujących zadania polityki społecznej

Wyegzekwowanie od rodzin prawnych obowiązków na rzecz pomocy ich krewnym

Kierunki działania

Rodziny wielodzietne

Rodziny niepełne

Rodziny najuboższe

Kierunki działania

Objęcie dożywianiem wszystkich dzieci z rodzin potrzebujących

Monitoring potrzeb w oparciu o placówki edukacyjne

Organizacja trwałego sponsoringu w porozumieniu z fundacjami

INFRASTRUKTURA

PRIORYTETY

<i>Poprawić infrastrukturę Ośrodka Pomocy Społecznej.</i>			<i>Stworzyć warunki do budowania i modernizowania obiektów sportowo-rekreacyjnych.</i>			<i>Stworzyć skuteczny system pomocy osobom niepełnosprawnym.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Poprawa warunków lokalowych pod kątem pierwszego kontaktu z beneficjentami pomocy społecznej.	Informatyzacja usług pomocy społecznej.	Zwiększenie dostępności usług dla wszystkich beneficjentów.	Budowa boisk i otwartych terenów rekreacyjnych.	Modernizacja świetlic wiejskich – zwiększenie ich funkcji.	Modernizacja istniejących placówek oświatowych dla potrzeb sportowych i rekreacyjnych ogółu mieszkańców.	Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych.	Tworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych i wspieranie działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby.	Refinansowanie i organizacja turnusów rehabilitacyjnych.

CELE PIERWSZORZĘDNE

<i>Wzmocnić istniejące, formy opieki nad ludźmi starszymi w oparciu o DPS-Y.</i>			<i>Stworzyć bazę danych wykwalifikowanych kadr pomocy społecznej.</i>			<i>Umożliwić rozwój różnych form opieki i zastępstwa rodzinnego.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Pełna rehabilitacja.	Warsztaty- różne forma.	Turystyka.	Identyfikacja zasobów kadrowych we wszystkich placówkach pomocy społecznej i ich upublicznienie w OPS.	Stworzyć system wymiany kadry w ramach powiatu.	Angażowanie zewnętrznych ekspertów do rozwiązywania istniejących problemów społecznych.	Rodziny zastępcze.	Rodziny adopcyjne.	Rodziny zaprzyjaźnione.

PROBLEMY SPOŁECZNE

PRIORYTETY

Przeciwdziałać negatywnym skutkom bezrobocia – tworzenie nowych miejsc pracy.

Stworzyć system informowania społeczności lokalnej o problemach społecznych i ich rozwiązywaniu.

Podjąć działania w kierunku przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom demograficznym.

Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Przygotowanie młodzieży szkolnej do wejścia na rynek pracy.	Tworzenie lokalnych programów naprawczych.	Wspieranie lokalnych inicjatyw, ochrona małej przedsiębiorczości.	Wydawanie publikacji nt. zagrożeń społecznych.	Uruchomienie poradnictwa z wykorzystaniem świetlic wiejskich.	Edukacja dzieci i młodzieży poprzez szkołę.	Rozszerzenie oferty edukacyjnej.	Mieszkania socjalne i komunalne.	Gminny Program Polityki Rodzinnej.

Podjęcie działań zmierzających do minimalizowania skutków bezrobocia..

*Cele pierwszorzędne
Stworzyć skuteczny system pomocy osobom niepełnosprawnym.*

Przeciwdziałanie zubożeniu i deprecjacji tradycyjnych wartości i roli rodziny.

Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Monitoring środowisk zagrożonych.	Grupy wsparcia.	Działania interwencyjne w obszarach ubóstwa.	Likwidacja barier architektonicznych i komunikacyjnych.	Tworzenie stanowisk pracy dla osób niepełnosprawnych i wspierania działalności gospodarczej prowadzonej przez te osoby.	Refinansowanie i organizacja turnusów rehabilitacyjnych.	Rodzina, szkoła, kościół (współpraca).	Przygotowanie do życia i pełnienia ról w rodzinie.	Podtrzymywanie tradycji i kreowanie autorytetów moralnych.

Umożliwić rozwój alternatywnych form spędzania wolnego czasu przez młodzież.

*Cele drugorzędne
Umożliwić rozwój różnych form specjalistycznej opieki medycznej.*

Tworzyć lobbings na rzecz spójności przepisów prawa ze szczególnym uwzględnieniem uregulowań prawnych w zakresie pomocy społecznej.

SPOŁECZNOŚĆ LOKALNA

PRIORYTETY

<i>Podjąć działania w kierunku wykorzystania położenia gminy dla rozwoju gospodarczego i zmniejszenia bezrobocia.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia działań prewencyjnych na terenie gminy.</i>			<i>Stworzyć warunki do zwiększenia ilości placówek specjalistycznych funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Strefy aktywności gospodarczej.	Lokalny system podatków.	Wspieranie kapitału zewnętrznego w kierunku decyzji lokalizacyjnych dla nowych inwestycji na terenie gminy.	Monitoring środowisk zagrożonych.	Szersza współpraca z Komendą Powiatową Policji w Tczewie.	Rozpoczęcie przygotowań do powołania Straży Gminnej w porozumieniu z samorządami ościennymi.	Zwiększyć dostępność do stołówek i jadalni szkolnych.	Wielofunkcyjne świetlice dla dzieci z włączeniem programów profilaktycznych.	Rozszerzenie usług pomocowych w oparciu o świetlice socjoterapeutyczne i placówki oświatowe.

CELE PIERWSZORZĘDNE

<i>Podjąć działania w kierunku rozwoju budownictwa mieszkaniowego, w tym socjalnego.</i>			<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury.</i>			<i>Promować i wspierać działania z pasją.</i>		
Kierunki działania			Kierunki działania			Kierunki działania		
Zwiększenie oferty terenów pod budownictwo mieszkaniowe.	Adaptacja istniejących obiektów komunalnych pod potrzeby mieszkaniowe	Utworzenie bazy mieszkań socjalnych w oparciu o zasoby komunalne.	Aktywizacja środowisk twórczych powiatu na terenie gminy.	Modernizacja obiektów kulturalnych do standardów odpowiadających jakości wydarzeń artystycznych.	Stworzenie i promocja lokalnego produktu markowego.	Identyfikacja liderów w sołectwach.	Tworzenie pól działalności społecznej.	Promocja sukcesów.

13.0. WYBRANY WARIANT ROZWOJU POLITYKI SPOŁECZNEJ

13.1. KOMENTARZ DO WYBRANEGO WARIANTU

W poszczególnych obszarach polityki społecznej (edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna) wskazano cele, które są podstawą dla rozwiązywania problemów społecznych w Gminie Morzeszczyn.

Spośród wszystkich dotąd sformułowanych celów przy określaniu wariantu posłużono się czternastoma celami wybranymi jako najważniejsze bez względu na to, do jakiego wcześniej obszaru zostały zakwalifikowane.

Dwa najważniejsze z tych czternastu celów określono mianem priorytetu w zakresie rozwiązywania problemów społecznych.

W przypadku priorytetów proponuje się przeznaczenie ponad 50% środków na realizację programów uzupełniających te priorytety.

Cztery niższej rangi wybrane cele – to cele pierwszorzędne, dla których przewiduje się wydatkowanie 20-35% środków budżetowych*.

Na pozostałe osiem celów drugorzędnych przeznaczają się jedynie 10-15% środków.

* przez pojęcie „środki budżetowe” określa się wszystkie środki finansowe wpływające na rzecz pomocy społecznej (dotacje, subwencje, darowizny, kapitał prywatny), poprzez które realizuje się projekty wypełniające założenia strategii również przez sektor niepubliczny.

WARIANT ROZWOJU

PRIORYTETY	<i>Przeciwdziałać negatywnym skutkom bezrobocia – tworzenie nowych miejsc pracy.</i>		<i>Poprawić infrastrukturę Ośrodka Pomocy Społecznej.</i>	
CELE PIERWSZORZĘDNE	<i>Podjęcie działań zmierzających do minimalizowania skutków bezrobocia.</i>	<i>Stworzyć system informowania społeczności lokalnej o problemach społecznych i ich rozwiązywaniu.</i>	<i>Stworzyć warunki do zwiększenia ilości placówek specjalistycznych funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej.</i>	<i>Promować i wspierać działania z pasją.</i>
DRUGORZĘDNE CELE	<i>Działać na rzecz rozwijania świadomości zagrożeń.</i>	<i>Podjąć działania w kierunku przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom demograficznym.</i>	<i>Wzmocnić struktury oświaty w gminie.</i>	<i>Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury.</i>
	<i>Stworzyć bazę danych wykwalifikowanych kadr pomocy społecznej.</i>	<i>Wzmocnić istniejące, formy opieki nad ludźmi starszymi w oparciu o DPS-Y.</i>	<i>Stworzyć warunki do budowania i modernizowania obiektów sportowo-rekreacyjnych.</i>	<i>Stworzyć warunki do wykorzystania dostępnych środków Unii Europejskiej dla finansowania projektów wspierających rozwiązywanie problemów społecznych gminy.</i>

13.2. Priorytety – cele strategiczne pierwszorzędne i drugorzędne oraz kierunki działania

Wybrany wariant rozwoju obejmuje 14 celów utworzonych na podstawie wcześniej zidentyfikowanych celów w poszczególnych obszarach życia polityki społecznej Gminy Morzeszczyn. Poszczególnym zidentyfikowanym w wybranym wariantcie celom przypisano kierunki działań.

PRIORYTET I.

Przeciwdziałać negatywnym skutkom bezrobocia – tworzenie nowych miejsc pracy.

Opis kierunków działań:

1. Przygotowanie młodzieży szkolnej do wejścia na rynek pracy.
2. Tworzenie lokalnych programów naprawczych.
3. Wspieranie lokalnych inicjatyw, ochrona małej przedsiębiorczości.

PRIORYTET II.

Poprawić infrastrukturę Ośrodka Pomocy Społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Poprawa warunków lokalowych pod kątem pierwszego kontaktu z beneficjentami pomocy społecznej.
2. Informatyzacja usług pomocy społecznej.
3. Zwiększenie dostępności usług dla wszystkich beneficjentów.

CEL PIERWSZORZĘDNY I.

Podjęcie działań zmierzających do minimalizowania skutków bezrobocia..

Opis kierunków działań:

1. Monitoring środowisk zagrożonych.
2. Grupy wsparcia.
3. Działania interwencyjne w obszarach ubóstwa.

CEL PIERWSZORZĘDNY II.

Stworzyć system informowania społeczności lokalnej o problemach społecznych i ich rozwiązywaniu.

Opis kierunków działań:

1. Wydawanie publikacji nt. zagrożeń społecznych.
2. Uruchomienie poradnictwa z wykorzystaniem świetlic wiejskich.
3. Edukacja dzieci i młodzieży poprzez szkołę.

CEL PIERWSZORZĘDNY III.

Stworzyć warunki do zwiększenia ilości placówek specjalistycznych funkcjonujących w obszarze pomocy społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Zwiększyć dostępność do stołówek i jadalni szkolnych.
2. Wielofunkcyjne świetlice dla dzieci z włączeniem programów profilaktycznych.
3. Rozszerzenie usług pomocowych w oparciu o świetlice socjoterapeutyczne i placówki oświatowe.

CEL PIERWSZORZĘDNY IV.

Promować i wspierać działania z pasją.

Opis kierunków działań:

1. Identyfikacja liderów w sołectwach.
2. Tworzenie pól działalności społecznej.
3. Promocja sukcesów.

CEL DRUGORZĘDNY I.

Działać na rzecz rozwijania świadomości zagrożeń

Opis kierunków działań:

1. Monitoring i budowa bazy informacyjnej na temat zagrożeń.
2. Warsztaty dla rodziców.
3. Szkolenie dla urzędników na temat istoty i rozwoju patologii.

CEL DRUGORZĘDNY II.

Podjąć działania w kierunku przeciwdziałania niekorzystnym zjawiskom demograficznym.

Opis kierunków działań:

1. Rozszerzenie oferty edukacyjnej.
2. Mieszkania socjalne i komunalne.
3. Gminny Program Polityki Rodzinnej.

CEL DRUGORZĘDNY III.

Wzmocnić struktury oświaty w gminie.

Opis kierunków działań:

1. Wydłużenie czasu otwarcia placówek oświatowych.
2. Większy udział psychologów w życiu szkoły.
3. Wzmacniać struktury tworzące „bezpieczne szkoły”.

CEL DRUGORZĘDNY IV.

Podjąć działania w kierunku zwiększenia dostępu do kultury.

Opis kierunków działań:

1. Aktywizacja środowisk twórczych powiatu na terenie gminy.
2. Modernizacja obiektów kulturalnych do standardów odpowiadających jakości wydarzeń artystycznych.
3. Stworzenie i promocja lokalnego kulturalnego produktu markowego.

CEL DRUGORZĘDNY V.

Stworzyć bazę danych wykwalifikowanych kadr pomocy społecznej.

Opis kierunków działań:

1. Identyfikacja zasobów kadrowych we wszystkich placówkach pomocy społecznej i ich upublicznienie w OPS.
2. Stworzyć system wymiany kadry w ramach powiatu.
3. Angażowanie zewnętrznych ekspertów do rozwiązywania istniejących problemów społecznych.

CEL DRUGORZĘDNY VI.

Wzmocnić istniejące, formy opieki nad ludźmi starszymi w oparciu o DPS-Y.

Opis kierunków działań:

1. Pełna rehabilitacja.
2. Warsztaty- różne forma.
3. Turystyka.

CEL DRUGORZĘDNY VII.

Stworzyć warunki do budowania i modernizowania obiektów sportowo-rekreacyjnych.

Opis kierunków działań:

1. Budowa boisk i otwartych terenów rekreacyjnych.
2. Modernizacja świetlic wiejskich – zwiększenie ich funkcji.
3. Modernizacja istniejących placówek oświatowych dla potrzeb sportowych i rekreacyjnych ogółu mieszkańców.

CEL DRUGORZĘDNY VIII.

Stworzyć warunki do wykorzystania dostępnych środków Unii Europejskiej dla finansowania projektów wspierających rozwiązywanie problemów społecznych gminy.

Opis kierunków działań:

1. Baza projektów
2. Koordynacja w realizacji tych samych projektów
3. Promocja dobrych projektów

14.0. PROGRAMY OPERACYJNE POLITYKI SPOŁECZNEJ

14.1. WSTĘP

Programy Operacyjne Polityki Społecznej zostały utworzone na podstawie strategii, w głównych jej priorytetach, tj.:

- **DZIECI I MŁODZIEŻ,**
- **SENIORZY,**
- **NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ,**
- **BEZRADNOŚĆ,**
- **ALKOHOLIZM,**
- **UZALEŻNIENIA (NARKOMANIA),**
- **UBÓSTWO,**
- **BEZDOMNOŚĆ.**

W poszczególnych priorytetach zidentyfikowano działania (nazwy programów) przypisanych do poszczególnych obszarów polityki społecznej przyjętej strategii, takich jak: edukacja, finanse, infrastruktura, problemy społeczne, społeczność lokalna. Poszczególnym programom przypisano potencjalną bazę osób kwalifikującą się do bezpośredniego lub pośredniego korzystania z tego programu.

Programowi przypisano również realizatora, którym jest bezpośrednio określona jednostka budżetowa Gminy Morzeszczyn, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej lub organizacja pozarządowa. Tak zidentyfikowane programy stają się podstawą do planowania poszczególnych zadań (inwestycji) polityki społecznej Gminy Morzeszczyn.

PRIORYTET 1 – DZIECI I MŁODZIEŻ

INTERWENCJA - RATOWNICTWO		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programem (plan)
Dożywianie uczniów z rodzin przeżywających trudności materialne w szkołach podstawowych, gimnazjalnych i ponad gimnazjalnych.	problemy społeczne	2

Organizowanie wypoczynku dla grupy osób

problemy
społeczne

ASEKURACJA – WYPRZEDZANIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Licz ob. prog. (plan)
Prowadzenie środowiskowych ognisk wychowawczych i świetlic socjoterapeutycznych oraz zapewnienie w nich opieki i wychowania dzieciom z rodzin niedostosowanych społecznie	infrastruktura	
Organizowanie w parafiach aktywnego spędzania czasu przez młodzież i dzieci	edukacja	
Przeciwdziałanie skutkom negatywnych procesów dezintegrujących rodzinę	problemy społeczne	
Wspieranie rodziny w sprawowaniu jej podstawowych funkcji, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, zagrożonym demoralizacją, przestępczością lub uzależnieniami oraz prowadzenie współpracy ze szkołą, jednostkami pomocy społecznej i innymi w rozwiązywaniu problemów wychowawczych	problemy społeczne / społeczność lokalna	
KOMPENSACJA- SOLIDARYZM		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Licz ob. prog. (plan)
Programy kompensujące deficyty wychowawcze dzieci z rodzin patologicznych i zagrożonych patologią poprzez aktywny wypoczynek	edukacja	

PRIORYTET 2 – SENIORZY

INTERWENCJA – RATOWNICTWO		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Licz ob. prog. (plan)
Pomoc socjalna dla seniorów, chorych i samotnie żyjących	społeczność lokalna	
Usługi opiekuńcze	problemy społeczne	

Stworzenie Wolontariatu, ukierunkowanego na pomoc w gminie

społeczność
lokalna

ASEKURACJA- WYPRZEDZENIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	
Prowadzenie edukacji wśród społeczeństwa na temat „Jak pogodnie się starzeć”	Społeczność lokalna	
Powołanie Klubów Seniora	infrastruktura	
KOMPENSACJA – SOLIDARYZM		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	
Likwidacja barier architektonicznych w ZOZ oraz Urzędach Gminy i GOPS	Infrastruktura	

PARTYCYPACJA- INTEGRACJA		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Rozwój sprawności intelektualnej i fizycznej osób starszych	edukacja	2
Prowadzenie terapii zajęciowej w celu rozwoju zainteresowań i utrzymania sprawności fizycznej	problemy społeczne	2

PRIORYTET 3 – NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ

INTERWENCJA - RATOWNICTWO

Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Przełamywanie barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych (adresowane dla najuboższych)	edukacja	14
Przełamywanie barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych w środowisku (programy mające na celu edukację osób niepełnosprawnych i ich opiekunów)	edukacja	14

Przełamywanie barier w komunikowaniu się osób niepełnosprawnych w środowisku (imprezy sportowe, turnusy rehabilitacyjne, wczaso- rekolekcje)	społeczność lokalna	3
ASEKURACJA- WYPRZEDZENIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Terapia osób z upośledzeniem umysłowym w połączeniu z opieką psychologiczną, pedagogiczną, medyczną	problemy społeczne	1
Prowadzenie „Dziennego domu pobytu dla osób niepełnosprawnych”	Infrastruktura	1

PRIORYTET 4 – UBÓSTWO

INTERWENCJA - RATOWNICTWO		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	
Pomoc żywnościowa dla osób najuboższych	społeczność lokalna	
Zbiórki odzieży oraz sprzętu gospodarstwa domowego	społeczność lokalna	
Współpraca z PUP	problem społeczny	
ASEKURACJA- WYPRZEDZENIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	
Programy osłonowe- dodatki mieszkaniowe i specjalne dodatki mieszkaniowe	problemy społeczne	

PRIORYTET 5 – BEZDOMNOŚĆ

ASEKURACJA- WYPRZEDZANIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Budowa mieszkań socjalnych	infrastruktura	16 mieszkań dla 60 osób
PARTYCYPACJA- INTEGRACJA		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami

PRIORYTET 6 - BEZRADNOŚĆ

INTERWENCJA - RATOWNICTWO		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Wspieranie i motywowanie do wyjścia z bezradności	problemy społeczne	20 osób

ASEKURACJA- WYPRZEDZANIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Program wsparcia dla rodzin i matek w sytuacjach kryzysowych	problemy społeczne	0
Zatrudnienie psychologa w GOPS	problemy społeczne	100

PRIORYTET 7 – UZALEŻNIENIA - NARKOMANIA

ASEKURACJA- WYPRZEDZANIE		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Utworzenie Klubu AA., prowadzenie profilaktyki wśród dzieci i młodzieży	problemy społeczne	0
PARTYCYPACJA- INTEGRACJA		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Wspieranie rodzin i uzależnionych w wychodzeniu z problemu	problemy społeczne	0

PRIORYTET 8 – ALKOHOLIZM

INTERWENCJA- RATOWNICTWO		
Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba objętych programami
Udzielenie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	problemy społeczne	30
Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości	społeczność lokalna	30
Prowadzenie świetlic socjoterapeutycznych	problemy społeczne	60

Zatrudnienie psychologa w GOPS	problemy społeczne	10
Utworzenie Klubu A.A.	problemy społeczne	10

ASEKURACJA- WYPRZEDZANIE

Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba obiektów programu
Prowadzenie profilaktyki działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii w szczególności dla dzieci i młodzieży	edukacja	30
Informowanie na łamach prasy o problematyce uzależnienia	edukacja	10
Przeprowadzenie szkoleń w celu zwiększenia efektywności w prowadzeniu działań na rzecz walki z chorobą alkoholową	edukacja	4

KOMPENSACJA- SOLIDARYZM

Nazwa programu	Obszary polityki społecznej	Liczba obiektów programu
Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu	problemy społeczne	
Udzielnie wsparcia rzeczowego osobom z rodzin z problemem alkoholowym	finanse	30
Prowadzenie działalności profilaktycznej i opiekuńczo- wychowawczej	edukacja	10
Prowadzenie grup wsparcia	edukacja	20

Organizowanie wypoczynku połączonego z elementami terapii dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym	społeczność lokalna	3
---	---------------------	---

15.0. WDRAŻANIE STRATEGII

L.p.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji	Wym
1.	Przyjęcie dokumentu strategii przez kierownictwo Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej	Kierownik GOPS	Grudzień 2005r.	
2.	Przedłożenie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Radnym Gminy Morzeszczyn	Kierownik GOPS	Styczeń -luty 2006r.	
3.	Zatwierdzenie strategii przez Radnych Gminy Morzeszczyn	Kierownik GOPS	Luty 2006r.	
4.	Publikacja strategii w formie wydawnictwa lub biuletynu	Kierownik GOPS	Luty 2006r.	3
5.	Analiza celów i kierunków działania ze szczególnym uwzględnieniem kierunków i zadań mogących uzyskać wsparcie ze środków pomocowych	Kierownik GOPS	Luty 2006r.	
6.	Realizacja zadań określonych poszczególnymi projektami zgodnie z przyjętymi celami i kierunkami działania.	GOPS, organizacje pozarządowe.	2006 – 2013r.	

16.0. MONITOROWANIE STRATEGII

Lp.	Zadania	Odpowiedzialni	Termin realizacji
1.	Przedkładanie raportów z przebiegu realizacji celów i kierunków działania zamieszczonych w strategii.	Kierownik GOPS Komisji Kultury, Oświaty, Zdrowia i Spraw Socjalnych	co 6 miesięcy począwszy od września 2006r.
2.	Ocena realizacji strategii.	Kierownik GOPS	każdego roku
3.	Organizowanie debat strategicznych z udziałem osób tworzących wcześniej strategię dla oceny jej aktualności.	Kierownik GOPS	raz na 2 lata